

«El meu somni és que un dia els sacerdots siguin part de la solució als abusos i no un problema»

«La reputació de l'Església no és important, cal saber la veritat i ajudar la persona que ha estat ferida»

P 12-13

Entrevista a Mons. Robert Oliver, secretari de la Pontifícia Comissió per a la Protecció dels Menors

«L'Església té una missió cabdal en la lluita contra els abusos»

Mons. Oliver va fer una conferència a Barcelona, convidat per la Fundació Casa de Misericòrdia. / Guillem Simón

Us oferim el Calendari 2018, dedicat als 800 anys de l'orde mercedari

Pregàries per al nou any de Santiago Agrelo, Francina Alsina i Encarna Jordán

P 16-17

Pensant-ho millor

El robot que creu en Déu

Antoni Coll
Periodista

El cap del departament d'Intel·ligència Artificial presentava en primícia al president de la Xina el robot més perfecte capaç d'imaginar. Aparentava 33 anys, es movia com una persona, la pell semblava humana, els ulls reaccionaven mirant al seu voltant i si algú li preguntava tenia respostes senzilles. El que va deixar estupefacte el president comunista va ser que el robot androide, en un cert moment, es va dirigir cap a una finestra, la va obrir i es va senyar.

Qui l'havia programat d'aquesta manera, si els enginyers i els programadors eren comunistes i de confiança? Potser els va sortir un humà massa perfecte que, quan mira la naturalesa, hi reconeix l'empremta divina.

Amb aquest començament sorprenent, l'autor d'*El robot que cree en Dios* (Ed. Libros) presenta una novel·la plena d'intrigues entrellaçades amb una imaginació desbordant.

Abans de continuar endavant ja és hora que us n'esmenti l'autor, Arturo San Agustín, reconegut periodista, abans d'*El Periódico*, avui de *La Vanguardia*, procedent en l'àmbit ideològic de l'esquerra i de l'agnosticisme, però persona lliure com pocs, políticamente incorrecte com el robot xinès.

Des de fa uns anys, li ha interessat molt el món de la fe i de l'Església, del Vaticà, concretament, al qual s'hi va apropar lliure de prejudicis però coneixent-los tots, lliure de tòpics, però expert en molts. Em recorda els anglicans del Moviment d'Oxford que es van apropar a l'Església catòlica carregats d'una bona dosi d'acusacions que van anar perdent pel camí. Va ser precisament a Roma, fa 25 anys, quan vaig conèixer Arturo San Agustín. És d'aquestes persones amb una simpatia tan desbordant que arriba a tots els que comparteixen amb ell una redacció d'un diari o un dinar en un restaurant.

La seva fantasia no té límits. En aquesta última novel·la converteix en protagonista un Papa del futur que pertany a l'Opus Dei i que és català, ni més ni menys que de Sabadell. És amic d'un periodista vaticanista, que podria ser ell mateix, i que és objecte de trames i conspiracions ordides a la cúria i a Llatinoamèrica, tot això mentre Catalunya ja independent és a punt de ser presidida per un musulmà. Enmig de tot això, el robot simbolitza la nova fe en la ciència, convertida en dogma que persegueix els heretges i que promet futurs paradisos.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 5 de gener del 1981: mor Giuseppe Lanza del Vasto, filòsof italià nascut el 1901, apòstol de la no-violència i creador de la comunitat de l'Arca.

Zoom

Eduard Brufau

En el moment de tancar aquesta edició encara no se sabia el resultat de les eleccions del 21 de desembre passat. El que quedava clar és que aquesta cita amb les urnes havia mobilitzat com mai els votants de tots els partits, conscients de la transcendència dels comicis. Al marge del resultat, però, la tensa crisi política sembla que va per llarg.

La setmana en tuits

Carles Armengol @carlesarmengol

Pedagog, Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

Aquesta obsessió! La concertada no és privatització! És iniciativa social no lucrativa

Albert Velasco @velasc_alberto

Historiador de l'art, conservador al Museu de Lleida

Jordi Bonet, el director general de Patrimoni que va comprar les obres a les monges, i que és tot un senyor, s'acaba de carregar el relat de l'alcalde de Vilanova de Sixena. Això explica per què no van dir res del 1970 al 1997. Gran article de @mariapalau75

Thomas Rosica @FatherRosica

Capellà del Canadà i pare basilià

US Cardenal Bernard Law ha mort als 86 – Vatican News

Saioa Baleztena @SaioB

Periodista

La pobresa té rostre de dona i les joves, migrades i les de la tercera edat som les que més la patim. En parlo a @SentitCritic

Ernest Urtasun @ernesturtasun

Diputat al Parlament Europeu

Brussel·les activa el procés per retirar a Polònia el dret a vot

Elena Jurado @elejurado

Coordinadora de @EduEnginya @LaSalleBCN

La @uramonllull al top 100 mundial en el rànquing d'ocupabilitat del Times Higher Education

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Dies diferents

El fet que el temps nadalenc és diferent es nota en la programació. El 25 de desembre, les Laudes de Montserrat es van emetre a les 8.30, una hora més tard del que és habitual. A les 9.30, es va radiar *El poema de Nadal*, de Josep Maria de Sagarra. Les Vespres van sortir a les 18 h i, a les 19 h, es va poder sentir *El Pessebre*, de Joan Alavedra i Pau Casals, l'únic àudio autoritzat pel llegendari músic. Ha estat, sens dubte, un dia de Nadal amb espais propis d'unes hores extraordinàries.

El dia 26, es va emetre la presentació, per primera vegada a la ràdio, de la comèdia lírica catalana *Tempesta esvaïda*, llibret de Carme Monturiol i música de Joaquim Serra, amb locució de Roger Padullés, un dels intèrprets més destacats d'aquesta obra que recrea l'ambient mariner de la costa catalana a principis del segle XX. I el diumenge 31, selecció musical especial, de 21 a 00 hores, amb els números 1 dels últims 500 anys. Durant el programa, diverses persones dels nostres mitjans feliciten el nou any. Per sentir aquests o altres espais, podeu entrar a www.radioestel.cat i fer clic a «Ràdio a la carta».

Editorial

Lliures per alliberar

Amb el bell lema «Lliures per alliberar», aquest 2018 els mercedaris celebren el vuitè centenari de la fundació del seu orde a Barcelona (1218) per Sant Pere Nolasc. La finalitat inicial era alliberar cristians captius dels musulmans, fins a donar la vida si calgués. D'aleshores ençà, l'orde de la Mercè s'ha estès arreu del món: és veritablement una aportació catalana universal. Aquesta commemoració és una ocasió per fer-ne memòria agraïda, però també per difondre i col·laborar amb l'«obra de mercè» (misericòrdia, caritat, ajut) que continua fent l'orde arreu del món.

El calendari de 2018 que s'adjunta a aquest número de *Catalunya Cristiana* és una obra conjunta de la basílica de la Mercè, la Fundació Obra Mercedària, el Centre de Pastoral Litúrgica, *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel i el Club+Amics. Hi ha mesos dedicats a evocar la llarga història dels mercedaris

i el rastre de bellesa que han deixat, però també n'hi ha per difondre la missió actual de l'orde: la redempció de les noves formes d'esclavitud, com les que viuen els presos, les famílies desestructurades i marginades, les dones maltractades i els infants sense recursos. Avui els padrins de l'orde mercedari ajuden activament a bastir projectes de desenvolupament a les comunitats i els voluntaris. Al calendari hi trobarem imatges del centre penitenciari *La Joyita* a Panamà, de la llar *Santa Maria de Cervellón* i del servei pastoral que els mercedaris fan al Centro de Detención Preventiva Zona 18, tot a Guatemala; del Seminari mercedari *San Pedro Nolasco* a Palmira (Veneçuela), de l'escola Nossa Senhora de Livramento a Maputo (Moçambic), del centre nutricional São Damaso, Xai-Xai, en aquell mateix país.

En el decurs de la història de l'Església, els ordes

i les congregacions ens ajuden a fer memòria de la missió de cada batejat. Així doncs «Lliures per alliberar» no és un lema exclusiu per als religiosos, sinó que cada batejat se l'hauria d'aplicar.

Que la Mare de Déu de la Mercè, patrona de l'arxidiòcesi de Barcelona i de la seva província eclesiàstica ens beneïxi a tots en aquest any que comença, als mercedaris i mercedàries i a tots els qui viuen qualsevol esclavatge, per tal que se'n vegin deslliurats.

NOTA INFORMATIVA

Per causes totalment alienes a nosaltres, molts subscriptors no heu rebut els darrers dos números de *Catalunya Cristiana*. Us demanem disculpes per les molèsties causades. Alhora, estem treballant perquè properament pugueu rebre els exemplars endarrerits i per evitar que això torni a succeir. Correos España, que és la responsable de la distribució del setmanari, ha argumentat saturació del servei a causa de la campanya electoral.

La redacció us proposa

Un any d'Església
Recorregut per la vida eclesial al llarg dels darrers 365 dies
P 4-6

Aposta per l'economia social
Ecosol, una empresa d'inserció amb una àmplia activitat a Girona P 10

Jornada Mundial de la Pau
Francesc demana posar la mirada sobre migrants i refugiats
P 8

Música per a l'ànima
La formació Airun presenta l'espectacle *Mystica*
P 24-25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

Homes i dones que cerquen la pau

El drama dels migrants i refugiats segueix sempre viu i actual. Els responsables dels estats no se'n surten i la necessitat que hi ha d'acollida supera infinitament la voluntat de fer-la efectiva. Des del primer moment, el papa Francesc ha mostrat la seva sensibilitat per a posar-hi solució. En el recent missatge de la Jornada Mundial de la Pau diu que no és suficient sentir en el nostre cor el sofriment dels altres i que s'haurà de treballar molt abans que els nostres germans i germanes puguin començar a viure en pau, en una llar segura. Acollir l'altre exigeix un compromís concret, una cadena d'ajuda i de generositat, una atenció vigilant i comprensiva, la gestió responsable de noves i complexes situacions que s'afegeixen als nombrosos problemes ja existents.

La pregunta sempre hi és i roman oberta: per què hi ha tants refugiats i migrants? El nombre creixent de desplaçats obeeix a guerres, conflictes, genocidis, la tràgica situació de desesperació dels qui fugen de la misèria empitjorada per la degradació ambiental, la falta de seguretat ciutadana i d'oportunitats per refer la vida desfeta per la violència, la discriminació racial i la xenofòbia. El Papa demana que les migracions globals no siguin considerades com una amenaça, sinó, des d'una mirada plena de confiança, siguin vistes com una oportunitat per construir un futur de pau. S'ha d'actuar! Francesc proposa l'estratègia que conjumini «quatre pedres angulars per a l'acció». La primera: «acollir», que tracta d'equilibrar la preocupació per la seguretat amb la protecció dels drets humans fonamentals. La segona: «protegir», que contempla el deure de reconèixer i garantir la dignitat inviolable dels qui fugen d'un perill real d'explotació. La tercera: «promoure», que s'orienta a donar suport al desenvolupament humà integral dels migrants i refugiats sobretot en relació amb l'educació. I, la quarta: «integrar», per tal que migrants i refugiats participin plenament en la vida de la societat que els acull.

La vida de l'Església en 365 dies

És impossible recollir tota la vida eclesial succeïda al llarg del 2017, però us oferim algunes de les fites més destacades al llarg d'aquests 365 dies i de les quals ens n'hem fet ressò al nostre setmanari. Són breus apunts que donen una idea de la vitalitat de l'Església arreu del món.

- **2 de gener.** Comencen les celebracions dels 200 anys del naixement dels Maristes.
- **7 de gener.** El nou bisbe Mons. Francesc Conesa pren possessió de la diòcesi de Menorca.
- **13 de gener.** S'inicia l'Any Jubilar amb motiu del quart centenari de la Reial Arxiconfraria de Nostra Senyora de la Cinta.
- **21 de gener.** Celebració dels 50 anys de la fundació del monestir de Santa Maria de Solius.
- **23 de gener.** El Papa nomena Mons. Fernando Ocáriz prelat de l'Opus Dei.
- **29 de gener.** Besalú celebra mil anys d'efímer bisbat.
- **2 de febrer.** El Premio Mundo Negro 2016 és concedit al cardenal Diedonné Nzapalainga i a l'imam Oumar Kobine Layama.
- **4 de febrer.** S'inicia la celebració dels 400 anys del carisma vicencià.

9 D'ABRIL. Un doble atemptat a Egipte es cobra la vida de 46 cristians.

Agustí Codinach

13 DE FEBRER. El pare Ángel i Viqui Molins presenten l'Hospital de Campanya de la parròquia de Santa Anna.

- **17 de febrer.** Primers actes del bicentenari del P. Josep Xifré, estret col·laborador de sant Antoni M. Claret.
- **21 de febrer.** Es presenta un document promogut per diferents confessions en defensa de la llibertat religiosa a Catalunya.
- **26 de febrer.** Francesc esdevé el primer Papa que visita una església anglicana a Roma.
- **1 de març.** El cardenal Lluís Martínez Sistach presenta el seu llibre de memòries *Un cardenal es confessa*.
- **5 de març.** La creu de Lampedusa comença Barcelona el seu pelegrinatge per Catalunya.
- **14 de març.** El cardenal Ricardo Blázquez és reelegit al capdavant de la Conferència Episcopal Espanyola.
- **20 de març.** El dominic Jean-Jacques Pérennès rep el VI Memorial Cassià Just.
- **25 de març.** L'Escola Pia celebra 400 anys de servei als infants i els joves.
- **27 de març.** Catalonia Sacra presenta el seu primer catàleg de turisme religiós.
- **28-31 de març.** Barcelona acull un simposi europeu amb vistes al Sínode 2018 sobre joves.

En primer pla

- **1 d'abril.** Es presenta l'any del centenari del naixement de Ramon Muntanyola i Llorach.
- **2 d'abril.** El Papa visita Carpi (Itàlia) devastada pel terratrèmol el 2012.
- **22 d'abril.** Francesc ret homenatge als màrtirs dels segles XX i XXI.
- **29 d'abril.** Visita històrica del Papa a Egipte per tendir ponts.
- **3 de maig.** Emotiu comiat a Solius a l'abat Edmond Maria Garreta.
- **12-13 de maig.** En el centenari de les aparicions, Francesc canonitza els pastorets de Fàtima.
- **17 de maig.** El P. Mathew Vattamattam, superior general dels Claretians, visita Catalunya.
- **20 de maig.** Fragmenta Editorial celebra deu anys de vida.
- **24 de maig.** Primer entreu entre el papa Francesc i Donald Trump.
- **4 de juny.** S'institueixen els Premis Bisbe Joan Carrera.
- **11 de juny.** Els franciscans commemoren vuit segles de presència a Terra Santa.
- **19 de juny.** Dos nous bisbes auxiliars per a Barcelona: Sergi Gordo i Antoni Vadell.

28 DE JUNY. L'arquebisbe Joan Josep Omella és creat cardenal.

Samuel Gutiérrez

17 D'AGOST. Oracions i proximitat de l'Església davant dels atemptats terroristes de Barcelona i Cambrils.

- **1 de juliol.** El jesuïta Lluís Ladaria, nou prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.
- **7-9 de juliol.** Gironella acull un festival de joves i famílies.
- **9-14 de juliol.** El Col·loqui Europeu de Parròquies torna a Barcelona.
- **24 juliol-2 d'agost.** Terrassa organitza una peregrinació de joves a Fàtima.
- **25-27 d'agost.** Barcelona acull la VII Trobada Internacional de Joves per la Pau Europea de la Comunitat de Sant'Egidio.
- **29 d'agost.** Vint-i-sis sacerdots de Tarragona denuncien l'agressivitat dels tertulians de 13TV.
- **31 d'agost.** Acord perquè el convent de Santa Clara de Manresa aculli un espai per a infants en situació de vulnerabilitat.
- **6 de setembre.** Màrion Roca jura el càrrec com a nova secretària general i cancellera de l'arquebisbat de Barcelona.
- **12 de setembre.** És alliberat el P. Tom Uzhunnalil, segrestat al Iemen durant 18 mesos per ISIS.
- **20 de setembre.** Els bisbes catalans demanen respectar drets i institucions davant dels fets del 20-S.

6-11 DE SETEMBRE. El Papa viatja a Colòmbia amb un missatge de reconciliació.

- **21 de setembre.** L'Institut Català Internacional per la Pau concedeix el Premi ICIP Constructors de Pau 2017 a Arcadi Oliveres.
- **24 de setembre.** Sacerdots, religiosos i diaques presenten un manifest a favor del referèndum.
- **27 de setembre.** La Comissió Permanent de la CEE demana salvaguardar «els drets dels pobles».
- **1 d'octubre.** L'Església catalana condemna la violència de l'1-0: bisbes, religiosos i sacerdots demanen diàleg i pau.
- **6 d'octubre.** La congregació de les

Religioses de Jesús-Maria celebra el bicentenari de la seva fundació.

- **13 d'octubre.** El santuari de Schoenstatt a Valldoreix compleix 20 anys.
- **21 d'octubre.** Primeres beatificacions a la Sagrada Família: 109 claretians víctimes de la persecució religiosa.
- **27 d'octubre.** Diàleg, inclusió, desenvolupament i pau: les propostes de Francesc per a Europa.
- **31 d'octubre.** Menys prejudicis entre catòlics i luterans: declaració conjunta pels 500 anys de la Reforma.

- **2 de novembre.** Bisbes catalans mostren la seva preocupació per l'empresonament dels consellers.

- **11 de novembre.** Mor Francesc Viñas, primer director de Ràdio Estel, als 62 anys.

- **19 de novembre.** I Jornada Mundial dels Pobres en què Francesc demana lluitar contra la indiferència.

- **24-25 de novembre.** El Canòlich Music Festival reflexiona sobre la cura del medi ambient.

- **25 de novembre.** Mons. Sebastià Taltavull pren possessió com a bisbe de Mallorca.

- **26 de novembre - 2 de desembre.** El Papa abraça les minories a l'Àsia: visita Myanmar i Bangladesh.

- **28 de novembre.** Taula rodona per commemorar els 150 anys del Certamen Marià, dedicat en aquesta edició al centenari de Fàtima.

- **4 de desembre.** Un grup de 200 sacerdots publica una carta oberta en què demanen afrontar el conflicte català amb respecte i concòrdia.

- **10 de desembre.** La Santa Seu expressa preocupació per la crisi a Jerusalem.

- **11 de desembre.** Es traslladen 44 peces del Museu de Lleida al monestir de Sixena.

- **13 de desembre.** Ajuda a l'Església Necessitada impulsa una campanya per reconstruir la presència cristiana a Nínive.

- **15 de desembre.** Eucaristia en acció de gràcies pel 150è aniversari de la restauració de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu a Espanya i de la creació de l'Hospital Sant Joan de Déu Barcelona.

- **16 de desembre.** El Vaticà prohibeix el comerç de relíquies i estableix noves normes per a la seva exposició.

- **17 de desembre.** Atemptat de l'Estat Islàmic en una església metodista al Pakistan: nou persones mortes i 44 de ferides.

- **18 de desembre.** L'artista Domènec Fita rep la medalla Pro Ecclesia et Pontifice.

- **23 de desembre.** Finalitza el tancament i la vaga de fam a la parròquia de Santa Anna de Barcelona per demanar papers per tothom.

29 DE NOVEMBRE - 1 DE DESEMBRE. La diòcesi de Vic celebra el Congrés Internacional Episcopos.

Pelegrinatges 18

MARÇ	ROMA Amb audiència Papal PELEGRINATGE A ÀVILA Jubileu Teresià
ABRIL	PELEGRINATGE a LOURDES
MAIG	MADAGASCAR A la recerca del continent perdut
JUNY	SUÏSSA Alpina JAPÓ Imperi de l'Orient
JULIOL	RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni

AGOST	ÍNDIA Colors del Rajasthan TERRA SANTA
SETEMBRE	PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo
OCTUBRE	SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia Bíblica LLUMS DE NADAL A NOVA YORK
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS

El Papa reivindica immigrants i refugiats en la Jornada de la Pau

AICA
Ciutat del Vaticà

Migrants i refugiats: homes i dones que cerquen la pau és el títol del missatge del papa Francesc per a la Jornada Mundial de la Pau, que se celebra l'1 de gener. El Pontífex adverteix sobre qui fomenta la por envers els migrants perquè «sembla violència, discriminació racial i xenofòbia» i considera que cal «acollir, protegir, promoure i integrar», per «transformar en tallers de pau les nostres ciutats». El Pontífex valora que «les migracions globals seguiran marcant el nostre futur» i afirma que són «una oportunitat per construir un futur de pau», malgrat que «alguns les consideren una amenaça».

Francesc assenyala que hi ha més de 250 milions de migrants al món, dels quals 22,5 milions són refugiats, i destaca que són persones que «cerquen un lloc on viure en pau», per la qual cosa «molts estan disposats a arriscar la vida a través d'un viatge que, en la majoria dels casos, és llarg i perillós». «Estan disposats a suportar el cansament i el patiment, a afrontar els filats i els murs que s'alcen per allunyar-los del seu destí», agrega.

El Papa assegura que els governants «tenen una responsabilitat concreta respecte de les seves comunitats, a les quals han de garantir els drets que els corresponen en justícia i un desenvolupament harmònic». «En molts països de destí s'ha difós

àmpliament una retòrica que emfatitza els riscos per a la seguretat nacional o el cost de l'hospitalitat dels que arriben», lamenta, i afegeix: «Una actitud que menysté la dignitat humana que cal reconèixer a tothom, com a fills i filles de Déu.»

Francesc també manifesta el seu suport «de tot cor» a la definició i aprovació dels dos pactes internacionals per part de Nacions Unides per a una migració segura, ordenada i regulada, i uns altres sobre refugiats. «Aquests pactes constituïran un

marc de referència per desenvolupar propostes polítiques i posar en pràctica mesures concretes», expressa, i convida que «estiguin inspirats per la compassió, la visió de futur i la valentia, per tal d'aprofitar qualsevol ocasió que permeti avançar en la construcció de la pau». Finalment, suggereix «que països menys rics puguin rebre un nombre més gran de refugiats, o donar-los millor asil, si la cooperació internacional els garanteix la disponibilitat de fons necessaris».

Quatre accions

Per oferir als sol·licitants d'asil, als refugiats, als immigrants i a les víctimes del tràfic d'éssers humans una possibilitat de trobar la pau que cerquen, Francesc considera que cal una estratègia que conjumini quatre accions: acollir, protegir, promoure i integrar.

- «**Acollir** recorda l'exigència d'ampliar les possibilitats d'entrada legal, no expulsar els desplaçats i els immigrants a llocs on els espera la persecució i la violència, i equilibrar la preocupació per la seguretat nacional amb la protecció dels drets humans fonamentals.»
- «**Protegir** ens recorda el deure de reconèixer i de garantir la dignitat inviolable dels que fugen d'un perill real cercant asil i seguretat, evitant-ne l'exploatació. En particular, penso en les dones i els infants exposats a situacions de risc i d'abusos que arriben a convertir-los en esclaus. Déu no fa discriminació.»
- «**Promoure** té a veure amb donar suport al desenvolupament humà integral dels migrants i refugiats. Entre els molts instruments que poden ajudar en aquesta tasca, desitjo subratllar la importància de garantir als infants i als joves l'accés a tots els nivells d'educació: d'aquesta manera, no únicament podran conrear i treure el màxim profit de les seves capacitats, també estaran més preparats per sortir a l'encontre de l'altre, conreant un esperit de diàleg en lloc de clausura i enfrontament.»
- «**Integrar** significa treballar perquè els refugiats i els migrants participin plenament en la vida de la societat que els rep, en una dinàmica d'enriquiment mutu i de col·laboració fecunda, promovent el desenvolupament humà integral de les comunitats locals.»

Església en sortida

Esperit ecumènic

Sempre que en té l'ocasió, el papa Francesc fa gestos i diu paraules en favor de l'ecumenisme, no només en actes «oficials», sinó també en l'àmbit purament privat i espontani.

Un cas concret entre molts d'altres: el va visitar a Santa Marta el bisbe evangèlic Anthony Palmer, a qui coneixia des del seu temps de Buenos Aires. Va ser una trobada molt cordial, informal i distesa, que no havia estat preparada per cap dels dos. Palmer va entrevistar el Papa tot filmant-lo amb el seu mòbil.

Amb llibertat i senzillesa van entrar en el tema de l'ecumenisme. El Papa va expressar clarament el seu desig de que les diferències es vagin superant, o, si més no, que es vagin acceptant per ambdues bandes. En un moment donat, Francesc digué que

no n'hi ha prou de disminuir les diferències; cal també, i sobretot, que ens mirem i estimem realment com a germans i germanes, sense prevencions ni barreres.

Anthony continuava filmant; i tota l'estona anava intervenint en el diàleg. En un dels moments hi posà cullerada afirmant que tots som responsables d'aquesta separació: «Ningú, excepte Déu, no n'és lliure de culpa: cadascú té quelcom a reprotxar-se en aquesta separació.»

Al final el Papa va adreçar unes paraules als protestants que veurien i escoltarien el vídeo del bisbe Palmer: «Us beneïxo a cada un de vosaltres, demanant-vos que també em beneïu, i pregueu per mi.»

En cap moment el Papa no es va posar en un nivell superior, sinó que la conversa es va desenvolupar de germà a germà.

Josep Maria
Massana

Tarragona

Un pessebre entre napolità i català

Alexandre Queralt té una col·lecció de 282 naixements

Àlex Queralt mostra les figures del pessebre.

Joan Boronat
El Catllar

El tradicional pessebre nadalenc adquireix una singularitat plàstica a la Masieta Queralt del Catllar. Allí l'Alexandre cada any basteix un pessebre diferent, de grans dimensions, que és admirat durant les festes pels catllarencs, i també per gent de la rodalia encuriosida per veure la novetat.

L'Alexandre té 85 anys, és encara un viatger incansable, i en voltar per bona part del món, de cada lloc s'endú de record el Naixement de Jesús per a la seva col·lecció, que n'atresora ja 282, de totes les mides, estils i materials. També col·lecciona una incommensurable quantitat de figures de pessebre, classificades per continents, llevat d'Oceania. Recentment ha incorporat figures de Xipre i Bulgària, on ha viatjat, i del Perú, que l'hi han regalat.

Aquesta varietat permet al veterà pessebrista —porta, amb aquest, 43 anys fent-ne— escollir la temàtica, tot construint paisatge i monuments, amb la incorporació de les figures que li són pròpies, en un ampli espai cobert, de 30 m².

Enguany l'Àlex ens sorprèn amb un nou pessebre que conjumina el paisatge napolità i català que té com a eix (no pot ser de cap altra manera) el Naixement de Jesús, però amb trets didàctics i culturals dels espais evocats. «Aquesta vegada no hi ha el portal de Betlem, perquè a Nàpols el pessebre es representa sempre sense cova», explica Queralt.

El teló de fons del Naixement és un monument romà en ruïnes, que simbolitza la decadència de l'imperi pagà amb l'arribada del cristianisme. Tampoc no hi ha la figura del «caga-

ner», que allà no s'estila, mentre que sí que cal buscar-hi «un dormilega». To i això, l'Àlex exposa, entre les figures, dos porquets que sí que són caganers.

El catllarenc admet que aquesta edició del pessebre «està molt carregada de figures, que és com s'estila a Nàpols». Es poden veure de costat el volcà Vesuvi, que fins i tot fumeja, i un dels cràters de la comarca catalana de la Garrotxa; font d'aigua, conreus i multitud de detalls per descobrir que conformen aquest pessebre singular, visitable tothora, sempre admirat per petits i grans.

MCS Arquebisbat Tarragona

Sembradors d'Estels a la catedral de Tarragona

Redacció / Tarragona

Un any més la catedral de Tarragona ha acollit els centenars d'alumnes de les escoles de Tarragona en l'acte dels Sembradors d'Estels, organitzat per la Delegació diocesana de Missions i cooperació entre les Esglésies.

L'acte, presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, ha comptat amb la participació de les escoles del Carme, Sant Domènec de Guzman, Mare de Déu del Carme, Vedruna Sagrat Cor, Les-tonnac-L'Ensenyança, Santa Teresa de Jesús de Tarragona i Sant Pau Apòstol.

L'activitat, celebrada amb el lema «Aventura't a ser missioner»,

ha comptat amb la benvinguda d'Ana González, delegada diocesana de Missions, i ha estat dinamitzada per Mn. Joan Àguila, delegat diocesà de Catequesi. L'arquebisbe ha impartit la seva benedicció tot enviant els infants a ser sembradors d'estels. L'acte s'ha clos amb l'estrena de l'himne «Sembradors d'estels» compost per Mn. Joan Àguila.

Sembradors d'Estels és una iniciativa que compta amb més de trenta anys d'arrelament a l'arxidiòcesi, moment en què els infants feliciten el Nadal en nom dels missioners. També és el punt de partida de la Jornada de Infància Missionera que se celebrarà el diumenge dia 28 de gener de 2018.

**GAES us desitja
Bones Festes**

Silvia
AUDIOPROTESISTA DE MERCEDES
DESDE HACE 7 AÑOS

**“Sé que sempre
puc comptar amb ella”**

Mercedes | PROFESSORA I CLIENTA DE GAES

A GAES la millora de la teva audició va molt més enllà de la venda de l'audiòfon. **Els nostres professionals són al teu costat abans, durant i després de l'adaptació per aconseguir una òptima qualitat auditiva.** A GAES trobaràs la tecnologia més avançada i, també, el més complet servei postvenda.

Apropa't al teu centre GAES i informa-te'n sense compromís.

**REVISIÓ AUDITIVA GRATUÏTA
TRUQUI I RESERVI VISITA**

900 835 707

GAES
Centres Auditius

Girona

Càritas genera noves oportunitats d'ocu

L'empresa d'inserció Ecosol desplega a Girona una activitat molt diversificada

Joan Andreu Parra

«La doctrina social de l'Església sosté que es poden viure relacions autènticament humanes, d'amistat i de sociabilitat, de solidaritat i de reciprocitat, també dins l'activitat econòmica i no sols a fora o "després" d'ella. El sector econòmic no és ni èticament neutre ni inhumà o antisocial per naturalesa. És una activitat de l'home i, precisament perquè és humana, ha de ser articulada i institucionalitzada èticament» (*Caritas in veritate*, 36). El principi de gratuïtat i la lògica del do que el papa Benet XVI propugnava com a necessaris en les relacions mercantils, de fet, existeixen en moltes iniciatives de l'economia social [vegeu *Catalunya Cristiana* n. 1996].

Efectivament, algunes entitats eclesials, com és el cas de Càritas estan assajant fórmules cooperatives, d'empreses d'inserció i altres, que operen sota aquests principis i demostren amb fets que «el primer capital que s'ha de salvaguardar i valorar és l'home, la persona en la seva integritat», tal com s'afirma a l'encíclica esmentada. Càritas diocesana de Girona és una d'aquestes entitats especialment dinàmica en l'àmbit de l'economia social: crea oportunitats d'ocupació per a persones amb especials dificultats per trobar feina des de principis dels anys 90.

A tal fi, quan la legislació ho va permetre, van crear una empresa d'inserció, Ecosol, que l'any passat va complir deu anys i que s'autodefineix com una «empresa social rendible». La seva activitat l'any 2016 li va aportar 1,145 milions d'euros d'ingressos. El fet de ser una empresa sense ànim de lucre determina el destí dels guanys: «Si tenim algun benefici el revertim íntegrament en la millora de les condicions de les persones que treballen o ho invertim en les activitats que mantenim», explica la gerent d'Ecosol, Anna Güell (Serinyà, 1971), que hi ha estat vinculada des dels orígens.

Línies d'activitat

Una de les claus de volta d'Ecosol és la seva activitat, molt diversificada: «L'activitat econòmica és un mitjà de millora professional per assolir la inclusió social i laboral dels participants. Adaptem les activitats econòmiques en oportunitats d'ocupació», argumenta Güell. Per tal d'estar alerta d'aquestes noves activitats, participen en diverses taules municipals de planificació econòmica i mantenen aquelles línies que generen bona rendibilitat social (amb bons nivells d'inserció laboral), i econòmica.

Els serveis de manteniment integral d'edificis i neteja; venda, lloguer, reparació i manteniment de bicicletes; recollida de roba, sensibilització ambiental i confecció; centres de distribució d'aliments; missatgeria sostenible i el

Cristóbal Colón, de La Fageda, i Anna Güell, d'Ecosol (contracció d'«economia solidària»), conversen sobre economia social en una reunió de personal de Càritas.

bar cafeteria El Coro, formen part de l'ampli catàleg de serveis. Tot posant l'accent en «activitats econòmiques respectuoses amb el medi ambient i que promoguin un desenvolupament sostenible, com és el cas del manteniment d'edificis amb eficiència energètica o la divisió de bicicletes», detalla Güell.

L'economia social també té un compromís amb el fet d'oferir un producte de qualitat i competitiu, per exemple, Ecosol té una certificació de qualitat (ISO 9001) en la prestació de serveis. En aquest sentit, els clients principals són bàsicament privats, particulars o empreses, que o «bé col·laboren amb Càritas (pertanyen a la xarxa *Empreses amb cor*) o són altres que coneixen aquests clients i veuen que, amb la mateixa relació qualitat-preu, tenen aquesta funció social que valoren», continua Güell.

Llocs de treball d'inserció

A Ecosol disposen de 61 llocs de treball d'inserció i més de la meitat s'ha

ANNA GÜELL

«Treballem freqüentment amb les empreses per tal que seleccionin per competències i no tant per formació reglada»

«L'activitat econòmica és un mitjà de millora professional per assolir la inclusió social i laboral dels participants»

Ecosol procura ser sostenible a nivell econòmic, social i ambiental i ha incorporat una línia de missatgeria sostenible.

Mentoratge a noves cooperatives

La història d'Avancem Santa Clara, una cooperativa de treball associat sense afany de lucre, és un exemple de perseverança en la lluita per dignificar les condicions de treball de les empleades de la llar. L'empresa—que presta serveis de neteja, canguratge, cura d'avis—va sorgir el 2010 a partir d'un grup de dones que van finalitzar un itinerari d'inserció sociolaboral a Ecosol i que no trobaven feina: «A Càritas teníem l'experiència que aquestes dones tornaven a l'economia submergida després de fer l'itinerari i això era un clar pas enrere», recorda la gerent d'Ecosol, Anna Güell, que es va ocupar de fer-los el mentoratge.

A més, els serveis d'intermediació de Càritas constataren que diverses famílies ocupadores veien complicat

donar-se d'alta a la Seguretat Social com a empresàries i la creació d'aquesta empresa podia representar una alternativa real per poder contractar els serveis. «La cooperativa ha anat creixent de la mà dels serveis laborals de Càritas i a través de la intermediació. Actualment hi ha 17 llocs de treball i tota una acció de sensibilització a les famílies, per explicar les condicions laborals», detalla Güell.

Aquesta tasca d'identificar oportunitats de millorar les condicions laborals, sovint abusives, també s'està concretant en el sector de la missatgeria, amb la promoció de la cooperativa «Vinc amb bike»—que s'està constituint per part de joves que han passat per Ecosol—i que operarà en l'àmbit de la mobilitat sostenible, amb el repartiment en bicicleta.

ocupació a través de l'economia social

La formació en competències transversals facilita l'ocupabilitat de les persones que acompanyen a Ecosol.

incorporat a l'empresa ordinària, mercès a la col·laboració en xarxa amb un centenar d'empreses. Malgrat això, la directora de Càritas diocesana Girona, Dolors Puigdevall, admet que els itineraris i els processos d'acompanyament

són cada cop més llargs —el període hauria de ser entre 6 i 18 mesos— i que «les persones arriben amb menys habilitats i capacitats per abordar els reptes actuals». Aquest fet, combinat amb l'exigència elevada del mercat laboral, afegeix dificultats a la tasca d'inserir persones en exclusió social.

«Ara, per ser mosso de magatzem —exemplifica Güell— demanen cicles formatius de grau mitjà, i les nostres són persones que necessiten molt de temps, a vegades no acrediten ni una formació mínima. Per això, treballem freqüentment amb les empreses per tal que seleccionin per competències i no tant per formació reglada.» A la vegada, s'insisteix a cada persona que s'acompanya en «la necessitat de la formació continuada i que es marquin objectius».

La formació és, precisament, un dels vectors fonamentals i, a més dels cursos clàssics, sorprèn trobar d'altres que reforcen competències transversals com educació financera, gestió d'un comerç o *mindfulness* (plena consciència): «Les empreses demanen polivalència i flexibilitat i hem d'acompanyar les persones en el descobriment del seu potencial; és una gimnàstica que et porta a ser avui dependent, demà repartidor...», argumenta Güell.

Un dels col·lectius principals són

els joves —el 2016 van atendre'n 300, dels quals 107 han trobat feina— als quals miren de «reforçar al màxim el seu potencial» i introdueixen en els conceptes de l'emprenedoria «perquè puguin conèixer aquesta opció de treball a través de les cooperatives com a via d'ocupació», continua Güell. Molts d'aquests joves són derivats per la DGAIA (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència), extutelats i que no poden treballar per falta de permisos. «És a partir de l'oferta de la nostra empresa d'inserció que poden assolir l'oportunitat del treball i solucionar aquestes traves legals», sosté Güell.

Replicar allò que funciona

Ecosol comparteix la seva experiència participant activament en el Grup d'economia social de Càritas espanyola, un camp de treball que s'està potenciant per part de l'entitat eclesial i que podria permetre escalar i replicar els projectes: «Des de Càritas Catalunya estem fent una iniciativa de la comissió laboral, amb totes les empreses d'inserció de Catalunya per sumar oportunitats. El projecte de missatgeria s'ha replicat a Lleida i Urgell. Tenim un gran potencial de poder compartir experiència en línies d'activitat que tenen possibilitats de

De «competir» a «cooperar»

«Malauradament, en moltes zones hi ha hagut una guerra de competència entre empreses d'economia social que ha fet que alguna hagi hagut de desaparèixer.» Aquesta afirmació de la gerent d'Ecosol, Anna Güell, evidencia que el *modus operandi* del creixement tant sí com no també ha arrelat en algunes iniciatives d'economia social. No és el seu cas, ja que han apostat per consorciar-se en el Grup Èxit amb centres especials de treball de l'àrea urbana de Girona: «Hem de ser conseqüents amb els valors de l'economia social i sumar oportunitats. Apostem per treballar i créixer de forma conjunta: Càritas, amb persones amb risc d'exclusió social i els centres especials de treball amb persones amb alguna discapacitat. Junts som més forts i podem donar una oportunitat a cada persona independentment de les dificultats que tinguin», assegura Güell.

El Grup Èxit, a banda d'Ecosol, integra els centres especials de la Fundació Ramon Noguera i de la Fundació Drissa, atén 2.000 usuaris i ocupa 900 persones amb diferents capacitats i risc d'exclusió social. La major dimensió els ha permès configurar unions temporals d'empreses (UTE) per poder concórrer a determinats concursos públics que individualment no s'haurien pogut assolir.

A banda, han promogut la creació d'una associació integrada per nou entitats de l'àmbit de l'economia social i el treball amb suport sense ànim de lucre de la demarcació de Girona, el Clúster Èxit.

generar oportunitats d'ocupació», assegura Güell. Sense oblidar el repte individual i, potser, principal: «Com a consumidors i també com a institució hem d'apostar més per l'economia social. No podem anar a buscar clients a fora si nosaltres mateixos no som clients nostres», conclou Güell.

«El més positiu és haver-nos mantingut durant 1.000 setmanes seguides portant al lector les notícies d'Església, mirant d'esforçar-nos a ampliar la cultura religiosa, a fer sentir la presència de Crist en el món, del nostre poble i en la particular de cadascú»
(N. 1000, Oriol Camps, periodista, 19/11/1998)

#CatCrist2000

El proper 21 de gener, «Catalunya Cristiana» arribarà a la fita del número 2.000. Amb aquesta avinentesa, et convidem a fer-nos propostes: suggeriments, comentaris, reflexions...
Escriu-nos a especial2000@catalunyacristiana.cat
Tot és benvingut!

«La prevenció dels abusos funciona»

Mons. Robert Oliver és el secretari de la Pontifícia Comissió per a la Protecció dels Menors creada pel papa Francesc

Joan Piñol
Barcelona

Mons. Robert Oliver (Nova York, 1960) és un prelat d'aquells que parla clar, sense embuts i sempre amb un somriure. Doctor en Teologia i en Dret Canònic, té una àmplia experiència en el camp de la lluita contra els abusos sexuals a l'Església. Va ser ajudant del vicari general de Boston en els pitjors anys de la crisi dels abusos (2002-2005) i després va assessorar moltes diòcesis del seu país. L'any 2012, amb aquest bagatge al darrere, el papa Benet XVI el va nomenar promotor de Justícia de la Congregació per la Doctrina de la Fe, és a dir, una mena de fiscal general encarregat d'investigar casos d'abusos. Va ocupar el càrrec fins al 2014 en què el papa Francesc el va cridar per ser el secretari de la recent creada Pontifícia Comissió per la Protecció dels Menors. L'entrevistem en el marc d'una conferència sobre *Iniciatives per a la protecció i desenvolupament dels menors* que va pronunciar convidat per la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona.

Quina missió té la comissió?

El papa Francesc volia reunir un grup d'experts de tot el món per assessorar-lo en la protecció de menors i d'adults vulnerables. Sovint, la nostra tasca és malinterpretada: no som un dicasteri, no som un tribunal, no tenim cap responsabilitat en casos i la nostra tasca no es redueix als abusos sexuals comesos pel clergat, sinó en la missió de l'Església envers els infants i els adults vulnerables.

Llavors, per sobre de tot assessoren directament el Papa...

Exacte, però també assessorem com posar en pràctica els consells de prevenció en matèria d'abusos sexuals dins l'Església. Per exemple, desenvolupem codis de conducta per a les parròquies, hospitals, escoles... És cabdal saber com reaccionar davant d'un cas d'abús. Sobretot, perquè una de les evidències que tenim és que aquell que ha estat víctima d'abusos és molt probable que abusi d'altres.

En aquest sentit, treballen frec a frec amb diòcesis i congregacions de tot el món.

Un dels objectius centrals per a nosaltres és ajudar les Esglésies locals a desenvolupar protocols d'actuació. El Papa ens va deixar molt clar que vol que promoguem la responsabilitat de les Esglésies particulars.

Com es tradueix això?

Per exemple, una de les nostres tasques és ajudar a elaborar codis de bones pràctiques, especialment en aquelles Conferències Episcopals que tenen menys recursos o que no tenen aquests protocols. Anem a l'Àfrica, Àsia, Oceania, etc. Però cal

Mons. Oliver saluda el papa Francesc.

que a cada lloc ho inculquem, els escoltem i pensem a respondre a les necessitats específiques.

A nivell pràctic com s'organitzen?

El president de la comissió és l'arquebisbe de Boston, el cardenal Sean O'Malley, jo en soc el secretari. En total som 15 membres de tot el món que ens trobem un parell de cops l'any a Roma i treballem en petits grups en diferents projectes.

Quan van començar a sortir a la llum els casos d'abusos sexuals per part de sacerdots als Estats Units, Irlanda i Austràlia alguns analistes en culpaven la cultura anglosaxona. Quina és la realitat dels abusos?

Ens estem trobant que a tots els països existeix la plaga dels abusos, s'hagi fet públic o no. No només respecte l'Església sinó en l'entorn familiar, esportiu o escolar. Segons la cultura, es manifesta d'una manera o d'una altra però ens trobem que hi ha molt pocs estudis fets i que l'abús és quelcom que la víctima amaga durant dècades. En molts països, les víctimes tardaran anys a sortir a la llum i en moltes cultures no ho faran mai. A l'Àsia els experts han conclòs que la immensa majoria de les víctimes no denunciarà mai.

Quin paper hi té l'Església?

L'Església té una missió cabdal en la lluita contra l'abús. I no només als països de majoria catòlica. Per

exemple, a l'Índia els catòlics són molt poquets, un 1% de la població, però l'Església gestiona moltes escoles així que la nostra responsabilitat s'estén més enllà de la comunitat de fidels. L'Església pot ser un exemple en aquests països, una veu profètica.

Però quan són sacerdots qui

cometen els abusos...

Precisament per això, els abusos comesos per sacerdots taquen la nostra credibilitat. En alguns estats anglosaxons, quan la gent veu un sacerdot pel carrer pensa que és un «abusador». I no només és l'abús per part dels preveres sinó, sobretot, el

Església al món

D'esquerra a dreta: Joan Costa (professor de Moral social, Doctrina Social de l'Església i Teologia Moral Fonamental); Ferran Trullols (metge especialista en violència sexual); Adalbert Marquès (president de Metges Cristians de Catalunya); Mons. Robert Oliver (secretari de la Comissió Pontifícia per a la Protecció dels Menors), José M. Samarach (metge sexòleg) i Josep M. Simón, patró de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona.

fracàs de respondre correctament i això ens ha ferit com a Església.

La gestió de casos la tenen en compte?

Són aquestes les preguntes que responem en els codis i protocols que estem elaborant: com reps una persona que ve a denunciar abusos? Com li dones suport, l'escoltes i prens mesures?

Què passa quan un bisbe o un superior religiós no gestiona correctament un cas?

Un dels problemes que hi ha respecte la negligència a l'hora de tractar els casos d'abusos és que hi ha quatre congregacions vaticanes diferents involucrades. Amb la nova normativa, cada cas el tracta la congregació corresponent però dona compte directament al Papa, un element molt important. Si el cas és

clar, el Papa actua directament ja sigui retirant aquell bisbe o superior religiós o prenent la decisió que consideri.

En la curta vida de la comissió, han abundat les polèmiques amb la Congregació de la Doctrina de la Fe. Quina és la relació?

La relació és molt bona. Nosaltres aconsellem la Congregació en temes importants i tenim veu en aquests assumptes. Per exemple, en les normes sobre delictes greus amb la nova reforma ara es parla també dels adults vulnerables. El problema és que no defineix qui pertany a aquest col·lectiu. La nostra comissió ha ajudat a definir aquest terme.

Però hi ha una certa confusió sobre les seves competències...

Una de les confusions habituals és culpa meva perquè jo vaig ser promotor de justícia [fiscal] i havia estat involucrat en casos així i alguns pensen que encara me n'encarrego jo. Però tinc una molt bona relació amb la Congregació.

Als Estats Units quina ha estat la seva experiència combatent els abusos?

Jo havia estat estudiant Dret Canònic a Roma i vaig tornar a Boston el mateix dia en què la premsa començava a publicar els casos d'abusos sexuals [2002]. Vaig treballar estretament amb les autoritats diocesanes per judicar els casos i crear codis de bones pràctiques. Els canonistes vam començar a treballar plegats i col·laborar entre diòcesis. Vam desenvolupar procediments i xarxes per reaccionar.

Funcionen els canvis que s'han introduït als Estats Units?

Els sistemes de prevenció funcionen i els podem compartir amb tothom. Això no vol dir que la gent hagi de tenir millor imatge de l'Església, sinó que demostrem que si una cosa no funciona la canviem per una de millor. Això no és teologia. Hem d'anar provant diferents sistemes i si fallen millorar-los. Aprendre dels errors, escoltar la gent. Compartir la feina que estem

«El meu somni és que un dia els sacerdots siguin part de la solució als abusos i no un problema»

«Un dels objectius centrals per a nosaltres és ajudar les Esglésies locals a desenvolupar protocols d'actuació»

«La reputació de l'Església no és important, cal saber la veritat i ajudar la persona que ha estat ferida»

fent. Hem de continuar amantats perquè el pitjor que ens podria passar és relaxar-nos i ser menys vigilants.

La comissió vol estendre aquesta experiència a tot el món.

Portem aquest bagatge. Al meu entendre, el que hem fet als seminaris, a les congregacions i a les diòcesis està funcionant. El meu somni és que un dia els sacerdots siguin part de la solució als abusos i no un problema.

Què cal prioritzar, la imatge de l'Església o la investigació d'un cas d'abusos?

La reputació de l'Església no és realment important. És part de la missió donar una imatge correcta de l'Església, però allò cabdal és ajudar les víctimes i resoldre els casos. Cal saber la veritat. La prioritat és la persona que ha estat ferida. Si responem com toca, llavors sí que tindrem credibilitat i una bona imatge.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Des del monestir

Bon any!

A la conclusió del cànon romà, abans de la doxologia final, diem: «Per Crist Senyor nostre, pel qual vós continueu creant tots els béns, els doneu vida, els beneïu, els santifiqueu i ens els doneu.» Déu, en Crist, la seva Paraula encarnada, continua sostenint, recreant la realitat, donant-li vida, benedicció i sentit, tot fent-la participar de l'àmbit de la seva santedat. Va ser amb la Paraula que va començar la simfonia de la creació, i és amb la Paraula que Déu reassumeix la seva obra per portar-la a la plenitud. Encara que la festa de la Sagrada Família enguany no ho permeti, rellegim, tanmateix, per acomiadar l'any, el Pròleg de sant Joan, que és l'evangeli propi del dia de Nadal i del dia 31 de desembre. És una invitació a meditar amb profunditat la realitat que ens envolta, la nostra pròpia

realitat, la nostra història, traspassada, vivificada des de dins per aquest *Logos* de llum i de vida, sentit i plenitud divina de tot. Així, el Nadal que anem desgranant és com la festa de la transfiguració de la realitat i de la història, la festa de la transfiguració de cada dona i de cada home, perquè ens en revela el sentit veritable. Jesús, el Verb, ve per explicar-nos el Pare, per obrir-nos-en les entranyes i el misteri, però ve també per desvelar el significat diví de la creació, el significat diví de l'home i de la dona, intèrprets d'aquesta creació.

És consolador saber que Déu, en Jesús, se'ns revela com a *Logos*, com a sentit de les coses, com a raó i pensament de les coses. En català tenim aquell verb tan entranyable: «enraonar»!

Quan parlem, els catalans «en-raonem», això és, rellegim, amb la paraula, la realitat, per tal de comprendre-la i donar-li sentit tot fent-la nostra, assumint-la amb el nostre verb. És una paràbola del que fa Déu quan, per mitjà del seu Verb encarnat, enraona, reprèn, reassumeix tota realitat i la transfigura de sentit, de *logos* diví. Sí, Nadal és la solemnitat de la creació i del temps transfigurats, eucaritzats en la llum i la vida divines que resplendeixen en l'Infant de Betlem, *Logos* i Saviesa del Pare, Pa de Vida ofert a la menjadora-altar de la Casa del Pa —l'Església—, aliment per al nostre cos, per al nostre cor i per a la nostra intel·ligència. Confessem-ho ben joiosos, en aquest tombant d'any que ens recorda la nostra fragilitat i, alhora, la nostra vocació d'eternitat. Bon any!

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

«Wonder» i «Estiu 1993»

Wonder és una de les pel·lícules més vistes aquestes festes. El protagonista és un nen que té una malformació a la cara, causada per una malaltia congènita, la síndrome de Treacher Collins. Fins als 10 anys no comença a anar a l'escola amb el seu casc d'astronauta. Allà topa amb el maltractament, les burles, el rebuig o la indiferència dels alumnes. Una crueltat que els nens aprenen d'altres nens i dels adults. *Wonder*, però, és admirable perquè reconeix i celebra la diferència, retrata prejudicis socials i reforça valors com l'esforç i l'amistat. Ho fa amb una mirada desintoxicada, que trenca prejudicis i complexos i que aposta per treure el millor d'un mateix. Perquè la bondat, la justícia, el respecte i l'amor són llavors que cal ajudar a créixer contínuament, per arri-

bar a ser més fortes que l'entorn on els assetjadors busquen la complicitat del grup social. És una història de ficció basada en el best-seller juvenil *La lliçó d'August*, de l'escriptora nord-americana R. J. Palacios. Un llibre que hi ha professors que llegeixen a classe per parlar del *bullying*. No ofereix solucions definitives, però sí que dona idees per combatre l'assetjament escolar. La vida real és més complexa del que mostra el relat, que tot i ser potent té ingredients ensucrats. L'assetjament és una xacra silenciosa i queda molt per fer per desemmascarar-la. L'altre film que ha emocionat els espectadors és *Estiu 1993*, una joia, rodada en català, de la

directora Carla Simón i inspirada en la seva vida. Té 8 nominacions als Goya. La Carla tenia 6 anys quan aquell estiu la seva mare va morir de sida, i en feia tres que el pare havia mort pel mateix motiu. La mare va deixar escrit que si ella moria la Carla anés a viure amb els tiets i la cosina a les Planes d'Hostoles. La pel·lícula explica que passa aquell estiu sense els pares i com la Carla comença a anar a escola i pateix l'estigma d'una malaltia desconeguda que va provocar pànic mundial, i que ella no tenia. La petita protagonista, Frida, interpretada per Laia Artigas, transmet les mirades, pors i silencis d'una nena òrfena que ha d'encaixar en una nova família. I ho fa amb una bellesa i tendresa mai vistes. Una òpera prima que la Carla dedica a la Neus, la seva mare biològica.

Montserrat Esteve
Periodista

Mirada al món

Tanzània: nenes violades

El 9 de desembre, amb motiu dels 57 anys de la Independència de la República de Tanzània, el president John Magufuli ha perdonat dos condemnats a cadena perpètua el 2003 per haver violat deu nenes, alumnes d'una escola primària de la capital, Dar es Salaam. Tenien entre 6 i 8 anys. Els condemnats eren pare i fill. De professió cantants. El pare es diu Nguza Viking, en art *Babu Seya*, i el seu fill Johnson Nguza, conegut com a *Papii Kocha*. Mentre un grup de fans aplaudia els violadors a la sortida de la presó, altres grups manifestaven el descontentament pel decret presidencial. En un país que experimenta indubtables canvis socials com és el desafiament frontal dels drets humans dels infants. Continuen sent víctimes innocents per part dels qui trepitgen, maltracten i esclavitzen els més febles. La decisió presidencial ha topat amb fortes crítiques de molts sectors de la població, però sobre tot de les associacions que defensen els drets dels

menors. En una de les intervencions més recents davant de representants dels pares en el marc del Partit de la Revolució (*Chama cha Mapinduzi*), avui al Govern, el president Magufuli va declarar que el País havia entrat en «una fase de decadència moral». Sorpren que al cap de pocs dies el màxim representant de la nació anunciés l'alliberament dels condemnats. L'activista i doctora Helen Kijo-Bisimba, directora del Centre de Drets Legals i Humans a Tanzània (LHRC en les sigles en anglès), ha dit que «perdonant els criminals l'únic que el president ha aconseguit és augmentar el dolor de les nenes i les famílies». A més, la doctora Kijo-Bisimba ha demanat que «es canviï la Constitució per impedir que el president pugui fer el mateix una segona vegada». D'altra banda, la doctora Kate

McAlpine, directora de la Comunitat pels Drets dels Infants (CCR en les sigles en anglès) amb seu a Arusha, «està horroritzada però no sorpresa». El president tanzà va afirmar recentment que les nenes que es quedessin embarassades «no tornessin a l'escola». Com si fossin les nenes en edat escolar les culpables de les accions criminals dels violadors. Les violacions de les nenes menors d'edat a Tanzània està adquirint proporcions nacionals alarmants. Cada any més de 8.000 nenes abandonen l'escola perquè s'han quedat embarassades. Les lleis constitucionals de Tanzània estableixen l'edat legal per al matrimoni en els 18 anys. Però els matrimonis amb menors continuen celebrant-se i les violacions augmenten. Vet aquí el repte de l'Any Nou 2018: respectar els drets dels més vulnerables i aturar la xacra social de les nenes violades. La vida humana no és un joc d'atzar. Enlloc.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc arabista-islamòleg,
des de Madrid

Punt de vista

Mn. Manuel Claret

Delegat diocesà de Pastoral Familiar

Dia de la Sagrada Família

Cada any, el diumenge posterior a la celebració del Nadal, l'Església ens convida a dirigir la nostra mirada i pensament vers la Sagrada Família de Natzarret. Els evangelis no dediquen gaires pàgines a explicar la seva vida, però les dades que ens donen són suficients per descobrir la grandesa de la seva missió.

L'Evangelí diu que Maria «guardava totes les coses en el seu cor»; que «Josep era un home just i no va voler acusar la seva dona», i que Jesús «creixia en saviesa i gràcia i els estava sotmes». En moltes de les nostres famílies es descobreix la riquesa de la seva vida cristiana. Moltes mares recorden els moments de joia i de sacrificis que comporta la seva maternitat. Pares que intenten educar els fills en la justícia i veritat en els moments actuals, i que s'esforcen a donar el testimoni del mutu amor esponsal perquè els fills creixin en saviesa i gràcia, i entenguin que el fet d'estar sotmesos ha de ser en la confiança, en el diàleg, en la comunicació d'experiències i en la transmissió de valors i de la fe.

El lema d'aquest any és «La fa-

Dia de la Família

Eucaristia presidida pel
Cardenal Joan Josep Omella,
Arquebisbe de Barcelona

BASILICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA
Dissabte 30 de desembre del 2017
a les 17.00 h

Recollida d'invitacions gratuïtes
del 18 al 22 de desembre al Seminari Conciliar de Barcelona
c/ Diputació 231 de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.00 h

mília: llar que acull, acompanya i guareix». En primer lloc, cal agrair que tenim una família que ens ha donat la vida, do que mai no agraiem prou. La família acull perquè és el lloc de la persona, de la intimitat, del propi desenvolupament. La família acompanya des del primer fins

al darrer moment de la vida, en les joies i en les dificultats. Finalment guareix, perquè sent com a propi tot el que pertoca la persona i ofereix la solidaritat i l'ajut material i espiritual que necessita.

El papa Francesc convida les famílies a la fi del mes d'agost a la Trobada Mundial de les Famílies a Dublín, amb el lema «L'evangelí de la família: joia per al món», amb la finalitat principal de valorar i aprofundir en el document sobre el matrimoni i la família *Amoris laetitia* i de manifestar que la família no s'amaga i estanca a l'interior de la llar, sinó tot al contrari. La Trobada Mundial vol proclamar al món tot el que la família cristiana pot aportar a la causa de molts fracassos. La família fonamentada en l'amor de Déu és font d'alegria, de resposta a la soledat i a l'individualisme, de vida i de creixement, d'obertura espiritual; el lloc de l'amor,

de la comunió, del perdó, de la solidaritat, de la vida. Que el dia de la família sigui un dia d'amor i de reconciliació. Que en totes les llars es faci present aquell consell del Papa, que recomana als esposos que es diguin cada dia: «Em permes, gràcies, perdó.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Tractaments

En castellà, n'hi ha tres. El de *usted*, que expressa respecte, però també distància, volguda, acceptada o patida. El de *tú*, signe de confiança que, per a gent maleducada, pot estar contaminat de desdeny. El de *vos*, que ja al Quixot, un protagonista diu, referint-se jocosament, d'un batxiller, que tracta la gent de vós. Suposo que ja devia estar en desús. Es conserva en termes protocol·laris escrits, com el seu paral·lel, el *nos* pontifici. Referent a això, recordo que es comentava a classes d'exegesi, que l'expressió del Gènesi, quan diu Déu: «Fem l'home a imatge i semblança nostra», no implicava multiplicat de divinitats, se'ns deia que era un plural majestàtic, com el que utilitza el Summe Pontífex.

En català encara es conserva el tractament de *vós*, que no equival al *vos* castellà ni al *vous* francès. S'utilitza poc, només entre el clergat, no sempre, i entre la gent gran, més habitual en el medi rural.

Fa molts anys, potser cinquanta, amb motiu d'unes trobades que alegrement anomenàvem «congressos de neuròtics» on, és clar, espremiem el cervell en qüestions múltiples de cel i terra, temporals i eternes, ens vam passar una tarda i part de la nit d'un dissabte discutint la qüestió del tractament que s'havia de donar a un sacerdot. Entraven en joc coneixements teològics i costums respectables. Va costar molt d'acceptar que se l'havia de tractar de *tu*. Que, per tant, se m'havia de tractar a mi de *tu*. Va costar molt acostumar-s'hi, però havíem de ser fidels al nostre compromís. Els que ens escoltaven s'estranyaven, tot i que, més d'una vegada em van dir que s'admiraven i ens felicitaven. Avui és molt freqüent, així ho aprecio, malgrat que reconec haver viscut alguna experiència trista.

Avui dia, aquesta manera d'actuar se segueix moltes vegades amb un bisbe. Ho comprovo amb amics meus sacerdots que han estat professors, en l'època del Seminari, de qui ara és bisbe. Entre nosaltres, d'excursió o de visita, aquest tractament és comú i evoquem temps evangèlics. Ningú no imagina, per exemple, en l'episodi de la confirmació del primat a Pere, que aquest li contestés: «Vostè sap que l'estimo.»

Però no només en situacions com aquesta a la qual em referia, en altres situacions sorgeix el tracte evangèlic de *tu* espontàniament. A Terra Santa, on la presència del Mestre gairebé és física, en algun lloc on m'ha tocat saludar, o a l'hora de donar una explicació a un bisbe que me l'ha demanat amb sinceritat evangèlica, un no pot deixar d'expressar-se com van fer els apòstols. O, en més d'una ocasió, jo mateix, al costat del Sagrari, parlant amb el meu bisbe, en situació que sembla que la companyia del Senyor es fa notable físicament, també ho he fet i més tard, comentant-t'ho, ell mateix m'ha dit que no se n'havia adonat i no m'ho ha retret. Jo, jocosament, li he advertit que en deduí conseqüències, d'acord amb criteris estructuralistes.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Una floreta del papa Francesc

El papa sant Joan XXIII (1881-1963) va ser un gran Pontífex. La seva figura era la d'un home un xic grassonet. Era un gran historiador. Va fer notables serveis a l'Església sent nunci apostòlic en diverses nacions. Un dels darrers llocs va ser a París. Tenia un temperament ple de simpatia i les seves dites solien ser molt humanes i rialleres. El dia que el van elegir Papa, quan va sortir a saludar la multitud expectant, a la plaça de Sant Pere, al Vaticà, digué, com a final de la seva allocució, més o menys, aquestes paraules: «Mira, avui hi som tots, àdhuc la lluna... Quan arribeu a casa feu un petó als vostres fills en nom del Papa.»

Res no impedia que estigués ple de bondat i senzillesa. Sent planer era profund en el coneixement de la vida i de les ciències profanes. Era persona afable i, ensems, rigorosa en el seu pensament. Els seus discursos ho avalen i també ho ratifiquen dues grans encíclics: *Pau a la terra* i *Mare i mestra*.

El papa Joan va tenir una gran intuïció. Ho confirma la convocatòria del Concili Vaticà II. Ell el va poder començar; tanmateix, un càncer només el va deixar celebrar la primera part d'aquest magne esdeveniment. El seu successor, el beat Pau VI, va haver-lo de continuar i, en el seu moment, acabar-lo.

Hi ha dues obres escrites, molt interessants: *El diari de l'ànima* i *Les floretes del papa Joan*. Els que vam viure el papat de Joan XXIII vam respirar espiritualment, encara que l'extraordinari Pau VI va saber conduir a bon port la teologia i les aplicacions conciliars. Ens ajudà a reviuir el cor de pastors, tot i que l'aplicació no resultà fàcil.

El papa Francesc també gasta molta bonhomia. Té un tarannà alegre i un temperament notablement acollidor. Són moltes les anècdotes que es poden comptar del nostre Papa. N'he trobat un pensament que és una floreta: «Els rius no es beuen pas la seva aigua; els arbres no es mengen els seus fruits; el sol no brilla pas per a si mateix; les flors no escampen la seva olor per a si mateixes. Viure per als altres és una regla de la naturalesa (...) La vida és bona quan tu estàs feliç; però, la vida és molt millor quan els altres són feliços per causa teva!»

Una injustícia, un pa

SANTIAGO AGRELO

Arquebisbe de Tànger

Que els animals gaudeixin de més protecció que els pobres és... digueu-me vosaltres què és

El pudor m'impedeix d'entrar a la seva vida: mai no els pregunto res; només els abraço com s'abraça els fills. I, com que ho són, ni tan sols recordes què lluites per ells, què vius amb ells, què pateixes amb ells. Són la teva vida, i se l'emporten perquè els pertany...

Ningú no recorda el que ahir va fer pels seus fills, com ningú no recorda el que ahir va menjar.

Però arriben els amos de la nostra vida i entren en el teu petit món de fills, i et diuen que abraçades i pa produeixen un il·legal, inacceptable, intolerable «efecte crida» sobre homes, dones i infants...

Els definidors de l'ordre establert són tan curts d'intuïció que no s'adonen que els pobres no s'han llençat als camins perquè algú allí els durà un tros de pa i un gest de tendresa, sinó que pa i tendresa surten als camins perquè allí s'hi mou una humanitat pobre.

Els senyors de la llei són tan curts de sentit que no s'adonen que cap d'ells no se sentiria cridat a viure a la intempèrie encara que tingués la certesa que algú hi aniria cada dia amb un pa per menjar i un tros de plàstic per abrigar-se.

Els amos de la nostra vida són tan curts d'enteniment que no s'adonen que ells practiquen, fomenten, enalteixen l'«efecte crida» perquè els rics comprin, fins i tot, el que no necessiten, malbaratin allò que rebutgen, gastin sempre més perquè el sistema viu de gastar, i alhora, fan fàstics a l'«efecte crida» que per als pobres pot representar un tros de pa i una abraçada!

Els amos de la nostra vida escatimen als pobres les mesures de seguretat, tranquil·litat i salubritat que la societat no els perdonaria que escatimessin als animals. Que els animals gaudeixin de més protecció que els pobres és... digueu-me vosaltres què és.

Veniu, Senyor Jesús. Atraieu-nos a vós. Que la vostra petitesa indefensa, vulnerable, humil, ens cridi a ocupar-nos de vós, a tenir cura de vós, a rodejar-vos de tendresa en el vostre desemparament. Que els pobres facin vertader el nostre Nadal.

FRANCINA ALSINA

Presidenta de la Taula del Tercer Sector

Se m'ha demanat que escrigui sobre una injustícia, sobre una situació que produeixi patiment.

Malauradament, en la nostra actualitat es fa difícil de quedar-se tan sols amb una, me'n ve al pensament més d'una.

Però la que se'm manté amb més persistència i passa per davant de totes és la situació de les persones que es veuen abocades a deixar casa seva, amb l'esperança posada a poder sobreviure en una terra millor. Es llencen a l'aventura de creuar un mar, en aquest cas concret parlem del Mediterrani, i es troben que cauen en mans de xarxes mafioses que se'ls queden el poc valor que poden portar a sobre.

Per a més horror, darrerament estan sortint a la llum les vexacions i violacions que han patit moltes dones en el seu recorregut fins a poder embarcar.

Esgarrifem les xifres de persones que han perdut la vida al llarg d'aquests més de dos anys.

Tots viure l'vam a n'eren Es v rebre d'una ment quade ropa, c pel seu ser un que el En mo d'un n per po Vam com Eu es a ur perqu preoc serien haurie La i

Patiment, una pregària

Desitjo que els diferents governs de la Comunitat Europea facin polítiques adequades d'acolliment

Recordem l'horror amb què vam veure les primeres morts i més quan ens sabent que també les criatures són víctimes.

Ja anar constatant que, en lloc de veure aquests germans que escapaven d'una mort segura —amb un desplegament de mitjans i amb polítiques adequades a la seva situació—, aquesta Europa de la qual ens sentim tan orgullosos al nivell de civisme, el que va fer va ser la mena de camps de concentració que es van anomenar camps de refugiats. Els casos aquests camps disposaven d'un mínim, molt mínim, de condicions per poder-los fer habitables.

En viure amb gran vergonya i horror l'Europa pagava quantitats milionàries al país, lluny de les seves fronteres, i acceptés aquestes persones sense parar-se en cap moment de com eren tractades i en quines condicions vivien.

La injustícia no ha acabat, continua

ben viva. Segurament quan aquest escrit arribi a les vostres mans haurem acabat de saber que l'ONG Proactiva Open Arms acaba de salvar d'una mort certa 50, 100, 300... persones. Ho llegirem com un fet «normal» potser direm un «quin horror» i seguirem amb la nostra vida «normal».

No ens ho podem permetre, no podem permetre que el nostre cor s'acostumi a aquesta mena d'injustícia davant de la impotència de no poder fer res per aturar-la.

Hem de continuar horroritzant-nos com si fos el primer dia, que no se'ns desvirtuïn les persones sota el pes de les xifres. Cadascuna és única i té una història de patiment i de vida amb ella.

Desitjo que els diferents governs que formen la Comunitat Europea facin polítiques adequades d'acolliment per als milers de persones que malviuen encara en els camps de refugiats i que compleixin els compromisos que van signar en un primer moment.

Senyor Jesús, us demano per totes les persones forçades a deixar el seu país a causa de la guerra.

Us demano, Senyor, que les sostingueu en la seva lluita. Que els doneu coratge per refer la seva vida i la de les seves famílies en país estranger. Doneu-los força per superar la violència i el dolor.

ENCARNA JORDÁN

Religiosa adoratriu i directora de Sicar cat

El Nadal esdevé un espai de reflexió i d'especial solidaritat amb les persones més vulnerabilitzades, com són les víctimes del tràfic d'éssers humans per a la seva explotació. Es calcula que al món hi ha més de 40 milions de persones sotmeses a aquesta forma contemporània d'esclavitud, una xifra que no deixa de ser una aproximació de l'abast real d'una xacra que ens exigeix un ferm compromís de denúncia.

L'àmbit eclesial no és aliè a aquesta greu violació de Drets Humans. El mateix papa Francesc ens convida a obrir els ulls davant d'aquesta realitat, a tenir presents al nostre cor els milers d'homes, dones, nens i nenes que pateixen a les nostres societats qualsevol forma d'esclavitud. Són éssers humans que veuen arrabassats els seus drets més fonamentals, que duen unes cadenes invisibles que prenen com a ostatge la dignitat intrínseca a tota persona. Les Adoratrius caminem dia a dia al costat de les supervivents del tràfic d'éssers humans. Som hereves de la missió de la nostra fundadora, Maria Micaela, i ens esforcem per mantenir viu el seu Amor per les causes justes com és la lluita amb determinació i passió contra l'esclavitud.

Aquest Nadal ens agradaria posar al centre de les nostres pregàries totes aquestes persones que pateixen aquest delictes i fem una crida a construir xarxes sòlides de solidaritat per combatre les que, malauradament, esclavitzen:

Les Adoratrius caminem dia a dia al costat de les supervivents del tràfic d'éssers humans

Déu de la Vida i de la Llibertat, en aquest Nadal sacsegeu-nos perquè obrim els ulls davant la realitat dels nostres germans i germanes que es troben en situació d'esclavatge i que no són tractats com a éssers humans.

Vós, Déu de la misericòrdia, que en un altre temps vau baixar per escoltar el clam del poble oprimint i traçar camins d'alliberament, ajudeu-nos a obrir les nostres portes i derrocar els murs de la indiferència, i de la insensibilitat.

Que les nostres comunitats cristianes esdevinguin espais d'acollida i solidaritat.

Que el nostre compromís generi vincles, horitzons d'esperança, camins d'alliberament i dignitat per als qui són tractats injustament.

Que aprenguem en el silenci de la vida a posar els ulls i el cor davant d'aquesta realitat.

Celebra amb nosaltres el número 2.000

Participa en la missa d'acció de gràcies, presidida pel cardenal Joan Josep Omella, el diumenge 28 de gener, a les 19 h, a la catedral de Barcelona

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Esperem un cel nou i una terra nova

A les portes d'un any nou, 2018, em venen al cor les paraules de Pere: «Nosaltres, tal com ell ens ha promès, esperem un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia» (2Pe 3,13). Parla del món futur, de l'escatologia. El regne de la justícia és la característica de la terra nova. L'absència de justícia, per tant, és el tret de la terra on vivim. No cal ser gaire perspicax per reconèixer la veritat d'aquesta afirmació. Violència, gent a la presó o a l'exili, amenaces, impunitat, cortines de fum, defensa de la llei mitjançant incompliments de la llei, depuracions, negació de la diversitat, atacs a la cultura i a la llengua, mentides sistemàtiques, manipulacions descarades, indefensió jurídica, polarització social, desprotecció de les classes empobrides, mitjans de comunicació que menteixen sense escrúpols, corrupció sistemàtica en el camp econòmic, lluita aferrissada per mantenir el poder, clavegueres sense fre, immigrants eliminats en aigües internacionals, institucions que cerquen els seus interessos... Unes persones senten ràbia davant d'aquest panorama desolador; altres, trist i impotència. En aquests darrers mesos ha esclatat al nostre país una crisi crònica de proporcions gegantines, que explica la situació que acabo de descriure a grans trets. Un seguit de flaixos, que han perdut el color de la joia. S'ha parlat darrerament de la fractura social. No es poden oblidar els antecedents, si es vol comprendre la situació. Recollida de milions de signatures per interessos electorals contra un Estatut que va seguir tots els camins de la legalitat, però que no van actuar de la mateixa manera els seus detractors. Impuls d'un nou partit, propulsat des de dalt, per produir la fractura interna mitjançant l'atac al millor instrument educatiu per afavorir la cohesió social. Omissions sistemàtiques en la recerca de solucions, pessima lectura de la realitat per instàncies de poder i emporis mediàtics tot dient que el suflé baixava. Aplicació del 155 per fer el que es vulgui, legal o no.

Errors interns del país, presses exagerades, previsions massa optimistes. No sé què passarà el 21-D. Al moment d'escriure aquest article falten cinc dies. Tot era bastant més fàcil als inicis: deixant votar o seient a la taula per negociar la solució dels problemes reals. No ha estat així. Qui té el poder ha deixat podrir el problema emparant-se en un concepte retòric de la legalitat, que ha segrestat en benefici propi. I ara què? Pere segueix escrivint a la seva carta: «Estimats, mentre espereu això, esforceu-vos perquè ell us trobi en pau, immaculats i irrepreensibles, i penseu que la paciència de nostre Senyor us dona l'oportunitat de salvar-vos.» Què hem de fer? Tenim realment una oportunitat? Com viure en pau en aquests temps convulsos? Un cristià, fins i tot si es manté al marge d'una opció de partit, pot callar davant de la vulneració dels drets humans? Sense un esforç profund, sense una conversió personal i social, sense obertura als dons de Déu... la pau serà una quimera. I sense pau el sofriment evitable està garantit. Malgrat tot, bon any 2018.

Sense un esforç profund, sense una conversió personal i social, la pau serà una quimera

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viuimolins70@gmail.com

Un col·lectiu sense lloc

Durant molts anys havia observat pel meu barri una mare i un fill que van arribar a ser per a mi una lliçó de vida. Cada matí, quan sortia de casa, me'ls trobava esperant l'autocar que venia a buscar el fill. La mare li feia un petó, li posava bé la bufanda si feia fred i li feia adeu amb la mà quan l'autocar es posava en marxa.

No, no es tracta, com deueu imaginar, d'un nen al qual el transport escolar duia al col·legi. No, era un adult de més de 30 anys

No hi ha tristesa més grans que la dels malalts mentals sense sostre

amb una disminució psíquica. De tant trobar-nos, la mare i jo vam acabar fent-nos amigues. Em va explicar la seva història. S'havia quedat vídua bastant jove amb aquell fill a qui estimava amb

bogeria. Vivía per a ell. A mi el que sempre m'havia cridat l'atenció era la tendresa i la paciència amb què el tractava, perquè, en més d'una ocasió, havia presenciado alguna escena una mica conflictiva amb ell. Anys després, el fill va morir. I aquella mare em va dir una cosa que no oblidaré mai, perquè era la demostració del que és el veritable amor. Quan jo li vaig donar el condol, ella amb llàgrimes als ulls, em va dir que, malgrat que li semblava ara que la seva vida era buida, Déu li havia concedit el que li demanava sempre: que morís ell abans que ella per poder-lo cuidar sempre. Ahir, a l'Hospital de campanya de Santa Anna, em va venir a la memòria aquell record de la mare i el fill, de l'amor incondicional envers aquell home que no es va trobar mai sol en la seva malaltia. I és que potser no hi ha una tristesa més gran que la soledat dels malalts mentals sense sostre. I en tenim uns quants que venen sovint tan necessitats de tendresa i d'atenció com el d'aquella mare bona sempre atenta a les necessitats del seu fill.

Jo atenia un pobre noi que donava mostres ben clares de la seva disminució. No tenia ni capacitat per respondre a les preguntes que li feia i, per tant, no vaig poder entendre ben bé com havia arribat a viure sol en aquelles circumstàncies. Dormia al carrer a la nit i vagava durant el dia.

Mentre intentava atendre aquest noi, una mica més enllà a la mateixa capella on els aollim, un altre homenet, uns quants anys més gran que el noi a qui jo atenia, reia sol i deixava anar disbarats, donant mostres de no estar gaire bé de salut mental. També dormia al carrer i vagarejava pels carrers de la nostra ciutat sol i desemparat.

Aquests dos amics, com tants d'altres de semblants, formen part d'un col·lectiu més nombrós del que voldríem i que no troben el seu lloc en aquest món. Són aquells que, per a les institucions, «no entren en el perfil». Sovint em pregunto què hi podem fer...

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Santiago Agrelo, Francina Alsina, Pilarín Bayés, Manuel Claret, Agustí Codinach, Antoni Coll, Montserrat Esteve, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Encarna Jordán, Elisa Macià, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Piñol, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Propòsits eclesials per al nou any

Som ja a la vigília del nou any del Senyor 2018. Tots som convidats a entrar-hi amb alguns bons propòsits. Tenim per endavant dotze mesos per omplir-los amb bones obres. Fa pensar molt, en aquest sentit, la inscripció llatina que hi ha al rellotge de la sagristia de la catedral de Barcelona, que diu: «*Dum tempus habemus operemur bonum*» («Ara que tenim temps, fem el bé») (Ga 6,10).

Aquest any 2018 la nostra comunitat diocesana té unes tasques a complir, tasques que poden esdevenir propòsits per a l'any que comença. La primera és la publicació i l'aplicació del nou Pla Pastoral Diocesà. En el moment de cloure l'Any de la Misericòrdia, a la basílica de Santa Maria del Mar, el 19 de novembre de 2016, vaig proposar a tota la diòcesi iniciar un treball amb projecció de futur: la preparació personal i comunitària —en la línia d'una conversió pastoral i missionera— d'un Pla Pastoral Diocesà que ens ajudés a fer realitat en nosaltres la pràctica de la misericòrdia. Es varen rebre moltes respostes, de grups i de persones individuals. Totes han estat estudiades i estructurades per esdevenir la pauta per a la redacció del nou Pla, que ha d'inspirar l'acció

pastoral en la nostra diòcesi durant el proper trienni.

Aquest treball comú va començar coincidint amb el temps de Quaresma de l'any que acabem. Ara ja tenim enllestit el nou Pla, que serà presentat a tots els diocesans coincidint amb la Pasqua del nou any. Quan la litúrgia ens convida a celebrar la Resurrecció de Crist, presentarem i treballarem el text del nou Pla Pastoral, perquè ens ajudi a ser més fidels al Senyor i a l'Evangeli.

Aquest és, doncs, el primer dels nostres propòsits per al nou any. Les respostes rebudes manifestaven una gran sintonia amb les orientacions donades pel papa Francesc per a tota l'Església. Em plau subratllar aquest fet, perquè manifesta la sensibilitat i la vitalitat dels cristians d'aquesta terra en el seguiment de Jesucrist en els nostres temps. Donem gràcies a Déu per aquesta harmonia.

Un segon propòsit per al nou any és la celebració del vuitè centenari de la fundació de l'Orde de la Mercè. El fet s'esdevingué l'agost de l'any 1218, a la catedral de Barcelona. Hi tingué una gran respon-

sabilitat el qui era aleshores el bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou, que oferí la creu de la catedral per incorporar-la a l'escut i a l'hàbit dels religiosos de la nova institució. Per obra sobretot del laic sant Pere Nolasc va néixer un orde religiós dedicat a la redempció dels captius, una greu necessitat social d'aquell temps. Aquesta commemoració ens fa pensar en les necessitats socials i en les respostes que hem de donar com a Església en el present. Aquesta commemoració és també un repte i un compromís. Ens comprometem a servir el nostre poble i a contribuir a la seva cohesió social, seguint una línia que ha estat una constant en l'acció pastoral diocesana i que creiem que continuarà donant bons fruits en el futur.

I el tercer propòsit, per no citar-ne més, és treballar per la pau i per la concòrdia al nostre país, a les nostres famílies, a les pròpies vides i a tot el món. La pau és el que tots desitgem, és el cant que van dur els àngels als pastors a Betlem i és el nom del Messies, Príncep de la Pau. I aquesta és la petició que, en començar l'any nou, farem demà a la Jornada Mundial per la Pau.

Joan Josep Omella
Omella

Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El primer dia de l'any

El 8 de desembre del 1967, exactament dos anys després de la clausura del Concili Vaticà II, el papa Pau VI va instituir per a cada primer dia de l'any, a partir de l'1 de gener del 1968, la Jornada Mundial de la Pau. Es compleixen ara 50 anys.

El món es trobava sumit en la «guerra freda» entre els dos blocs, i en guerres calentes, com la del Vietnam; però fins i tot dins l'Església havia entrat la divisió, entre tradicionalistes que no acceptaven la reforma conciliar i progressistes que n'abusaven, menyspreant la tradició i la jerarquia i adequant les veritats de la fe o els ritus litúrgics a les seves opinions.

El 21 de maig del 1972 un boig australià d'origen hongarès va atemptar contra la Pietat de Miquel

Àngel a la seva capella del Vaticà i va causar notables destrosses a la famosa escultura, un fet que es va prendre com un signe de la crisi de l'Església. Pau VI va visitar entristit aquella obra d'art, una de les millors de la història. L'Església, com l'escultura, sempre ha estat sotmesa a forces que volien destruir-la. El Papa es va reafirmar en el fet que el món necessita la pau i la protecció de la Mare de Déu. Va ser ell qui va traslladar la festa de la Maternitat Divina de Maria de l'11 d'octubre a l'1 de gener, unint així la celebració de la pau a la de la Mare de Déu.

Aquesta relació entre la Mare de Déu i la pau del món té les seves arrels en el Gènesi, quan Déu fa la promesa de redempció en la nova Eva; també en la profecia messiànica d'Isaïes, i encara una ressonància

claríssima en la nit de Nadal. Maria porta al món Jesús en una cova de Betlem, i el primer anunci de la bona nova el reben uns pastors dels voltants que escolten el cant angèlic: «Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima.»

És simbòlic començar el nou any meditant sobre la pau, invocant-la per a Catalunya i per a tothom, començant per la pau a les famílies. Que la Mare de Déu, Regina Pacis, estengui el seu mantell maternal sobre nosaltres perquè construïm una societat fraterna en la qual no sols respectem opinions diferents, sinó que estimem les persones, especialment les més necessitades.

Amb aquests desitjos, demano al Senyor que 2018 sigui un any molt feliç per a tots en la pau de Déu.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Sagrada Família

Lectura primera

Gn 15,1-6.21,1-3

El teu hereu serà el fill que naixerà de tu

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: «No tinguis por, Abram: jo soc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» Abram li respongué: «Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» Abram afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest, el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.» Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit. Abraham va posar el nom d'Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

Salm responsorial

104

Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom,
feu conèixer entre els pobles les seves gestes.
Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares,
feu l'elogi de les seves meravelles.

R. *El Senyor, el nostre Déu recorda sempre l'aliança.*

Glorieu-vos del seu nom sagrat,
alegreu-vos els qui busqueu el Senyor.
Penseu en el Senyor i en el seu poder,
busqueu sempre la seva presència. **R.**

Recordeu les meravelles que ell obrà,
els seus prodigis i les seves decisions.
Descendents d'Abraham, el seu servent,
fills de Jacob, el seu elegit. **R.**

Recorda sempre l'aliança,
la promesa feta per milers de generacions,
l'aliança pactada amb Abraham,
el jurament fet a Isahac. **R.**

Lectura segona

He 11,8.11-12.17-19

La fe d'Abraham, de Sara i d'Isahac

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar. Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isahac tindrà la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

Al·leluia

He 1,1-2

Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes, però ara ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill.

Evangeli

Lc 2,22-40

El noi creixia i era entenimentat

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, [...]

I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i
biblista

Apareixen als evangelis el bou i la mula de l'estable de Betlem?

El papa Benet XVI va escriure que eren dues figures simbòliques amb una base bíblica. Vegem-ho: «En els primers temps de l'Església molts cristians trobaven que els evangelis eren molt escassos sobre els fets de la vida quotidiana de Jesús i sobretot de la seva infància. Començaren a aparèixer els anomenats Evangelis apòcrifs amb relacions detallades i fantasioses per omplir aquelles llacunes d'informació. Un dels més cèlebres fou el conegut com *Protoevangeli de Jaume*, redactat a l'Orient cap a l'any 150 [...]. Uns segles més tard, algú en va fer una adaptació per a Occident i va redactar l'anomenat *Evangelí del Pseudo-Mateu*.

»Doncs bé, és en aquest evangeli apòcrif on es troba la primera referència cristiana al bou i la mula en el pessebre de Betlem. I ho diu així: «Tres dies després de la nativitat del Senyor, Maria sortí de la cova i entrà en un estable i posà el nen en un pessebre, i un bou i un ase —agenollant-se— l'adoraren. Aleshores es va complir el que havia estat dit pel profeta Isaïes: 'Un bou coneix el seu propietari i un ase l'estable del seu amo.' I els mateixos animals, tenint-lo entremig, l'adoraven sens parar. Aleshores es complí el que havia dit el profeta Habacuc: 'Enmig de dos animals et faràs conèixer.' Josep i Maria amb el nen es van estar tres dies en aquell mateix lloc» (Evangelí del Pseudo-Mateu, XIV, 1-2). [...] Així, doncs, el bou i la mula s'han convertit, per la fe de l'Església, en la unitat de l'Antic i del Nou Testament, en els acompanyants de l'esdeveniment del Nadal.»

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Zacaries, Anna i el profeta Isaïes parlen de Jesús de Natzaret

A diferència del text usual, on es parla en plural de la purificació «d'ells», de Maria i de l'infant, el Còdex Beza, avalat per les versions antigues en llatí, siríac i copte, parla tan sols de la purificació de l'infant, del rescat que havien de pagar els israelites pels seus primogènits (Ex 13,2.13.15), que, un cop consagrats al Senyor, li pertanyen, com a record de l'alliberament del poble d'Israel de l'esclavitud d'Egipte. Simeó és presentat amb un pseudònim: «*Hi havia un home a Jerusalem, que tenia per nom Simeó*», fent una clara al·lusió al summe sacerdot Simeó, el just, del segle III-II aC (cf. Sir 50), que estava expectant la consolació d'Israel i que ara es reactiva. Simeó, que havia estat avisat per una revelació de l'Esperit Sant que no veuria la mort sense haver vist el Messies del Senyor, anà al Temple inspirat per l'Esperit, pren l'infant en els seus braços, i el presenta com el futur salvador d'Israel. Segons Beza, el Càntic de Simeó queda circumscribit a Israel: «*Llum per a revelació i glòria del teu poble, Israel*», mentre que tots els altres manuscrits ho amplien a totes les nacions paganes: «*Llum que es revela a les nacions i glòria del teu poble, Israel*», relacionant-ho amb Is 42,6; 49,6.

Lluc reserva la revelació als pagans per al segon volum (cf. Ac 13,47). Adreçant-se a Maria, Simeó li prediu que aquest infant «ha estat destinat per a ruïna i per a alçament de molts a Israel, com un senyal de contradicció» i que a ella una espasa li traspassaria l'ànima. A continuació presenta Anna, una profetessa, que no s'apartava del santuari retent culte amb dejunis i oracions. Tenia 84 anys, 12 septenaris, desglossats en 2 septenaris de soltera, 1 de casada (Israel-Esposa) i 9 de viuda (Israel que s'ha apartat del Senyor): Lluc resumeix en aquesta figura tota la història d'Israel. Seguint de prop Mt 2,23, Lluc-Beza relacionen per simple assonància «Natzaret» amb «Natzoreu».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

Temps de Nadal

(SALTERI: SETMANA 1)

DESEMBRE

31. DIUMENGE

Sagrada Família (F), Blanc. Lectures: Gènesi 15,1-6;21,1-3 / Salm 104 / Hebreus 11,8.11-12.17-19 / Lluc 2,22-40
SANTORAL: Coloma, vg. i mr.; Sabinià, b. i mr.; Silvestre I, p. i mr.

ANY 2018 / GENER

1. DILLUNS

Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu (S), Blanc. Lectures: Nombres 6,22-27 / Salm 66 / Gàlates 4,4-7 / Lluc 2,16-21
SANTORAL: Almaqui, mr.; Concordi, prev. i mr.; Eufrosina, vg.

2. DIMARTS

Sants Basili el Gran i Gregori Nazianzè (MO), Blanc. Lectures: 1 Joan 2,22-28 / Salm 97 / Joan 1,19-28
SANTORAL: Adelard, ab.; Emma, vg.; Isidor d'Antioquia, b. i mr.

3. DIMECRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: 1 Joan 2,29-3,6 / Salm 97 / Joan 1,29-34. O bé: *Santíssim Nom de Jesús (ML), Blanc.*
SANTORAL: Anter, p. i mr.; Atanasi, mr.; Daniel, mr.; Genoveva, vg.; beat Alan de Solminiac, b.

4. DIJOUS

Fèria, **Blanc.** Lectures: 1 Joan 3,7-10 / Salm 97 / Joan 1,35-42
SANTORAL: beata Àngela de Foligno, rel.; Isabel-Anna Seton, rel.; Odiló de Cluny, ab.; Rigobert, b.

5. DIVENDRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: 1 Joan 3,11-21 / Salm 99 / Joan 1,43-51
SANTORAL: Emilian, vg.; Joan Nepomucè Newman, b.; Simeó Estilita, monjo; Telèsfor, p. i mr.

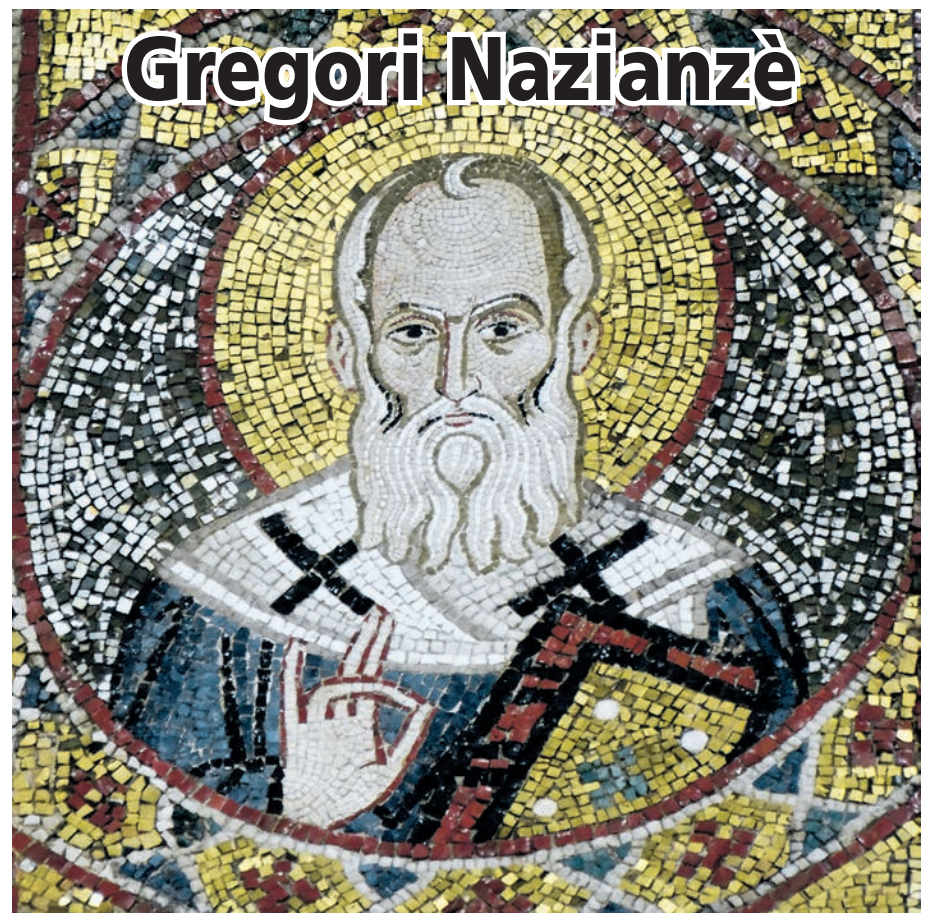
6. DISSABTE

Epifania del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 60,1-6 / Salm 71 / Efesis 3,2-3a.5-6 / Mateu 2,1-12
SANTORAL: Macra, vg. i mr.; Melani, b.; Melcior, Gaspar i Baltasar.

El sant

Per Eduard Brufau

El segle IV va ser l'època de tres grans Pares de l'Església grega, els anomenats Pares capadocis: sant Gregori de Nissa, sant Basili el Gran, i sant Gregori Nazianzè. Tots tres van escriure obres teològiques i van ajudar a consolidar la doctrina cristiana. Un d'ells, Gregori Nazianzè (330 – 390), va ser patriarca de Constantinoble. Fill d'una família cristiana era un home d'espiritualitat profunda i caràcter afable. Va entrar a formar part de la comunitat fundada pel seu amic sant Basili el Gran. Nomenat bisbe de Cesarea de Capadòcia i més tard de Constantinoble, va defensar la doctrina ortodoxa contra els arrians i va maldar per posar fi a la corrupció i a la violència. Una vegada pacificada la situació política i religiosa, va renunciar al ministeri i es va retirar a viure com a ermità. També és conegut pels seus escrits teològics, sobretot sobre la Trinitat, i per diversos poemes.

No podem estar tristos quan neix la vida

No podem estar tristos quan neix la vida, diu el papa sant Lleó, el Gran, en el seu sermó de Nadal. És bo que avui tornem a recordar aquestes paraules plenes de vida i d'esperança. Som a Nadal i ha nascut l'Infant anunciat pels profetes i esperat per tot el poble. Aquestes darreres setmanes d'Advent, els cristians, ens hem preparat espiritualment per rebre'l: *Puer natus est nobis*, ens ha nascut un infant que ens porta alegria i la nova vida de la filiació divina. Ell ens ho va dir: «Jo soc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori viurà.»

Davant tants problemes que vivim, a nivell personal, familiar, social i també religiós... pels que estan malalts, pels qui viuen angoixats, pels qui han sofert un accident amb conseqüències irreversibles, pels qui ploren la pèrdua d'un ésser estimat, per les parelles que no s'entenen prou bé, pels fills que veuen els seus pares separats, per aquells a qui els falta feina per guanyar-se la vida, pels qui el negoci o l'economia està en crisi, pels qui veuen que la política del nostre país no va bé, pels pobres i els qui han d'emigrar buscant una vida digna, pels qui no senten l'ajut

de Déu en la seva vida i perden la fe... Nadal ens porta un missatge d'esperança i de vida. «No s'escau que hi hagi lloc per a la tristesa en el moment en què ens ha nascut la vida, que, un cop ja treta la por de la mort, ens proporciona el goig de l'eternitat promesa», diu sant Lleó, el Gran.

De la vida i l'alegria de Nadal ningú n'està exclòs, és un goig universal. Cristians i no cristians, creients i no creients, per a tots és Nadal. Nadal, és una festa massa tendra i massa maca per passar-ne de llarg, tothom la sent seva en el fons del cor. És una celebració cristiana i popular alhora, que renova la fe dels creients i també alegra la vida dels no creients. Les esglésies s'omplen de fidels, i els carrers i les llars s'omplen de llum i de festa. Els creients celebren el naixement de Jesús, i els no creients i pagans celebren el solstici d'hivern, tot i que la cultura occidental està molt cristianitzada. Passades les festes de Nadal, els llums dels carrers s'apagaran però la llum de Crist continuarà brillant i il·luminant eternament

tots els homes i dones. És que ha nascut la vida i tots som cridats a la vida, per això tothom celebra Nadal.

En la plenitud dels temps, el Fill de Déu va assumir la naturalesa humana per reconciliar-la i tornar-la al seu estat original, vencent la mort amb la victòria de la vida. Per això Nadal culmina amb la Pasqua. Jesús va néixer i es va fer home per poder morir i ressuscitar, acomplint així l'obra salvadora i redemptora. Com a Déu ens ha proporcionat el remei, i com a home, ens ha donat exemple. La festa cristiana més gran és la Pasqua, però no hi hauria Pasqua si no hi hagués hagut abans el Nadal.

Exultem al Senyor i alegrem-nos amb goig espiritual perquè ha arribat el dia de la nostra redempció i el temps d'una felicitat eterna. Déu ens ha donat el seu Fill unigènit, nascut de Maria verge. Estàvem morts a causa del pecat i ens feu reviure en Crist perquè fóssim en Ell una nova criatura. Fent-nos participants de la naturalesa divina, hem adquirit una nova dignitat que ens ha fet passar de les tenebres a la llum, de la mort a la vida.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

150 anys del Certamen Marià, els Jocs Florals de Maria

Els ponents i el moderador amb Salvador Giménez Valls, bisbe de Lleida, i Joan Viñas Salas, director de l'Acadèmia. / Josep-Maria Currià

Anna Maria Gaya

L'Acadèmia Mariana de Lleida, dirigida pel doctor Joan Viñas, ha celebrat enguany la 150a edició del Certamen Marià. A fi de commemorar aquesta efemèride, i de posar-la en valor, s'ha organitzat una taula rodona que ha comptat amb la participació de Quintí Casals, Josep Borrell i Manuel Lladonosa, rellevants especialistes sobre el tema. Javier Terrado, catedràtic de la UdL i membre de la junta de l'Acadèmia Mariana, ha actuat com a moderador.

Quintí Casals, investigador de prestigi de la UdL, ha presentat una visió de la Renaixença des del punt de vista polític, relacionant-la amb l'obertura política i l'impuls cultural i educatiu de progressistes, demòcrates i republicans. Així ha situat una primera fase de la Renaixença durant els anys del Trienni Progressista (1840-43), i una segona fase «d'explosió cultural a Lleida associada amb la segona alcaldia de Manuel Fuster (1859-63) i el procés de modernització de la ciutat». Casals ha insinuat una possible afinitat ideològica del cofundador i secretari de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana (1862), Lluís Roca i Florejachs, un dels intel·lectuals més destacats de Lleida, amb el carlisme en connexió amb el catalanisme conservador.

Josep Borrell, gran poeta i director dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida, ha parlat de l'origen dels Jocs Florals, instituïts l'any 1323 a Tolosa del Llenguadoc, establerts al Principat de Catalunya el segle XV ja amb aquest nom, i recuperats a Barcelona (1859) com un indicador de la Renaixença historicista sota el lema «Pàtria, Fe i Amor». Borrell ha ressaltat que, a Lleida, Lluís Roca i Florejachs fou l'ideòleg del certamen poètic de l'Acadèmia Bibliogràfica-Mariana, convocat des de 1863 seguint el model dels Jocs Florals donant primacia de la Fe. I ha afegit que el certamen tingué el reconeixement dels impulsors dels Jocs Florals de Barcelona i fou una plataforma per a escriptors ponentins com J. Pleyan de Porta, E. Llorach i M. Morera. També

s'ha referit a l'Associació Catalanista, promotora del certamen celebrat entre 1895 i 1923, els Jocs Florals de Lleida des del 1906. «Tot amb tot, el certamen de l'Acadèmia Mariana ha superat tots els temps i continua viu i molt viu.»

Manuel Lladonosa, catedràtic emèrit de la UdL i implicat en la relació entre fe cristiana i cultura contemporània a través de l'IREL, ha fet esment de les circumstàncies de la fundació de l'Acadèmia Mariana per mossèn Josep Maria Escolà, esperonat per la proclamació del dogma de la Immaculada Concepció, com un projecte que unia la devoció a Maria amb la cultura, afavorint l'apropament a Jesús. Lladonosa ha explicat que els certàmens reunien els amants de les lletres i els devots de Maria, conformant un apostolat d'abast espanyol, llatinoamericà i filipí a la vegada que foren un estímul per a la Renaixença literària catalana. En aquest sentit, ha destacat la incorporació de la llengua catalana als certàmens (1868) i la participació femenina, sempre minoritària. També s'ha referit a la continuïtat dels premis literaris en contrast amb els d'escultura, pintura i música. Finalment s'ha centrat l'espiritualitat mariana que es transmetia des de l'Acadèmia Mariana i des de l'Església «en una societat cada cop més plural i amb una diversitat de respostes religioses als desafiaments seculars del segle XIX».

Les intervencions dels ponents han continuat amb un interessant col·loqui on s'ha posat de manifest la conveniència d'aprofitar la reserva bibliogràfica i espiritual consolidades de l'Acadèmia Mariana per a reformular els seus objectius i obrir-se més al territori i a un públic més divers. El bisbe Salvador ha tancat aquest acte que ha tingut lloc el 27 de novembre al Paraninfo de l'Acadèmia Mariana, una magnífica sala d'actes modernista inaugurada l'any 1897 al Palau de Maria per acollir el Certamen Marià o Jocs Florals marians. La interpretació de l'*Ave Maria* de Schubert i l'*Al·leluia* de Leonard Cohen ha emmarcat musicalment la commemoració del seu 150è aniversari.

Espai lectors

Fins a 130 persones han gaudit de l'àpat nadalenc.

Dinar per a les persones sense llar a Lleida

Natàlia Méndez

El dissabte 16 de desembre ha tingut lloc al Col·legi Maristes Montserrat el tradicional dinar de les persones en situació de sense llar que organitzen cada desembre Agrupa't, Arrels-Sant Ignasi, Fecoll i la UT d'inclusió de l'Ajuntament de Lleida. 130 persones han gaudit d'un àpat nadalenc, un pica-pica variat, sopa

de galets, fricandó de vedella i de postre gelat i torrons, cuinat i servit per la Fecoll. Després, la sobretaula ha estat amenitzada pel Mag Reivaz i el Mag Centenerius, que han sorprès els assistents amb la seva màgia. El dinar ha estat un moment de convivència i de festa. «Hem vist somriure persones que feia temps que no ho feien», comentaven alguns dels participants.

Litografia per als 150 anys de la Puríssima Concepció de Sabadell

Joan Rios i Masanell

Com a continuació als actes de commemoració del 150è aniversari de la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell, el 7 de desembre es va presentar, a la sala Magna de l'Acadèmia Catòlica, la litografia que l'artista Perico Pastor va realitzar especialment per a aquesta efemèride.

Van iniciar l'acte Mn. Joan Nadal, rector de la Puríssima, i Joan Rios i Masanell, de la Comissió del 150è aniversari, donant la benvinguda als assistents i presentant l'artista.

Perico Pastor va agrair a la comissió dels 150 anys l'oportunitat que li van donar per conèixer la parròquia en una visita que va fer abans d'acceptar l'encàrrec d'aquesta litografia. El va impressionar la imatge de la Mare de Déu sobre la bola del món i sobretot el campanar tan altiu d'aquesta església que acaba amb una cúpula molt característica.

Entrant a la litografia, primer es va centrar en la Mare de Déu fent uns esboços de la imatge, a mesura que hi anava treballant, cada vegada dubtava més de representar només la imatge sinó també la parròquia. Així va ser com va començar a combinar la imatge amb el campanar, treballant molt les proporcions de la cúpula, i va decidir finalment que es veiés tot el campanar i en un costat la imatge d'una noia amb les mans juntes pregant, que tant pot representar la Mare de Déu com una noia d'avui, molt humana i molt propera; utilitzant els colors marrons i blaus que són els que defineixen la parròquia.

D'aquesta litografia se n'ha fet un tiratge de 100 exemplars, numerats i signats per l'autor, que s'acompanya dins una carpeta junt amb un justificant de la significació de la il·lustració, que es pot adquirir a la mateixa parròquia o a través del tel. 937 172 835.

L'obra és de Perico Pastor.

Benvingut Nadal

El dia 25 de novembre, es va inaugurar el pessebre oficial al Raval de Montserrat, juntament amb l'encesa de llums als carrers, la qual cosa ens anunciava la proximitat de les festes de Nadal.

Cal felicitar l'ajuntament per la il·luminació sòbria i elegant que adorna la nostra ciutat. Cal felicitar també l'associació de pessebristes per l'encert i la perfecció en la construcció del pessebre d'enguany. Resulta entranyable, fa reviure la maravella que el fill de Déu fet nen volgués néixer en la més absoluta pobresa, contemplat amorosament pels seus pares Maria i Josep.

Siguem receptius i estimem els valors que ens porta el pessebre, l'austeritat, la tendresa, l'amor, la pau... Preguem especialment perquè ens concedeixi la pau en el nostre cor i la pau al món, tan malmesa i difícil d'aconseguir.

M. TERESA ROYO
Terrassa

No barregem les coses

Som en temps de Nadal. Per molt que alguns s'entestin a erradicar aquesta festa cristiana, la societat, majoritàriament, la celebra. Es fan dinars o sopars de Nadal, de companys d'empresa, d'escola o promoció universitària, entre amics, grups de whatsapp i un llarg etcètera. Però, no podem negar que, enguany, hi ha un afegit a cada trobada: la política. Actualment, la separació Església - Estat es consolida no només com una realitat social, sinó també en la llibertat de la consciència de cada home. És per això que no s'haurien d'immiscir les creences religioses amb els ideals polítics. L'home és una unitat i pretendre donar a Déu el que és de Déu i

Una dona misteriosa

Visc a Manresa, al carrer Sant Josep. Des de fa un parell de mesos, cada nit, veig una persona que baixa del cotxe i que s'atura a parlar, tranquil·lament, amb un sense sostre. De vegades ve sola però, d'altres, arriba acompanyada.

Ara que fa més fred, aquesta persona li porta sopa calenta i menjar. Els veïns, alguna vegada, ajudem el Xavi, que així es diu aquest home que viu al carrer, però ens cansem. És el que passa als que no estem acostumats al compromís de veritat. Fa uns dies, vam decidir seguir aquesta dona i vam constatar que, després d'aquest carrer, se'n va a buscar altres persones que també viuen al ras.

No sé si ja heu endevinat qui és aquesta misteriosa dona que, darrere d'un hàbit blanc i un abric fosc, fa aquest pelegrinatge cada dia. És sor Lucía Caram, a qui conec per la premsa i ara pel seu treball a peu de carrer.

Ella no es conforma només a ajudar els que van a la Plataforma d'aliments, o en altres serveis de la seva fundació. Surt a buscar els més desgraciats.

Estic emocionat. Això sí que és un exemple d'Evangeli i de cristianisme.

JOSEP MANEL ARMENGOL
Manresa

al Cèsar el que és del Cèsar, es fa difícil. Però aquest va ser un dels missatges de Jesucrist en l'Evangeli. Tinguem-ho en compte els que volem viure aquesta fe cristiana.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Família i conciliació

Aquests dies de Nadal, la família es fa més present que mai.

Totes les llars es preparen per al retrobament familiar, per als àpats abundosos i les sobretauls llargues, per a l'intercanvi de regals i tot amb la il·lusió de reviure tradicions arrelades a la família.

Un informe recent, *Jóvenes españoles entre dos siglos 1984-2017*, assenyala que els joves actuals consideren la família el principal pilar de la seva vida.

És obvi, doncs, la seva impor-

tància: la família és la cèl·lula bàsica de la societat i per això es parla tant de la necessitat de la conciliació laboral. És a dir, que els horaris laborals permetin gaudir del temps en família. I jo em pregunto: com ho poden fer les persones que treballen als comerços que obren tots els dies incloent-hi els festius?

No tenen dret a gaudir de la companyia dels seus familiars i descansar les festes? Anys enrere aquesta situació era impensable. Les botigues tancaven les festes i tots compràvem sense problemes els dies laborables.

Hem avançat en l'Estat del benestar però pel camí hem anat perdent humanitat. Tant de bo que tornem a prioritzar el que és veritablement important.

LAURA DOMÉNECH SUÑE
Esplugues de Llobregat

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Nadal diferent

La setmana passada vam fer el sopar de Nadal a l'empresa. Tothom explicava els seus projectes per a aquests dies: viatges, esquí, despeses extraordinàries, tiberis... Jo vaig dir que, per a mi, el més important era anar a la Missa de Gall amb la meua família. Tinc la impressió que molts em van mirar com si fos un marcià... Què en queda del sentit cristià del Nadal a la nostra societat? Com podrien viure aquest esperit?

No hi ha dubte que la forta secularització que patim ha portat a viure festes nascudes de la fe cristiana amb un estil o esperit força diferent. Així molts prefereixen parlar de «vacances d'hivern» en lloc de «festes nadalenques». Per a mi no té cap misteri que persones que viuen al marge de la fe visquin el Nadal d'aquesta manera. El que realment fa pensar és que aquells que encara es diuen cristians visquin així. Potser la qüestió darrera que vostè planteja és la més important. Com podríem viure cristianament el Nadal? Aquests dies solem rebre felicitacions de Nadal. Jo en vaig rebre una que em va sorprendre gratament pel sentit cristià que expressava i que era tota una invitació a viure així. Aprofito algunes de les propostes per respondre la seva pregunta. En primer lloc, proposava participar a les celebracions eclesials dels dies més importants: Nadal, primer dia de l'any (Santa Maria Mare de Déu) i Reis. Deixar l'assistència a la missa en aquests dies manifesta un empobriment lamentable de la vida cristiana. Malauradament, moltes famílies que porten els fills a la catequesi deixen una cosa tan elemental. Un Nadal sense Eucaristia no és un Nadal cristià. Una altra recomanació: fer el pessebre a la llar. Moltes vegades només hi ha un arbre. És veritat que l'arbre també fa Nadal, però sense el pessebre, ja no és el nostre Nadal. Fem-lo, encara que sigui petit i fem una pregària en família davant del pessebre. Enfortirà la família i ens farà viure millor el Nadal. Si hi ha nens petits a casa, porteu-los a visitar pessebres i aneu a veure algun pessebre vivent. No podeu imaginar el bé que fa a la fe d'aquests petits. Un consell que hauria de semblar obvi: no ens deixem arrossegar per un consumisme eixelebrat. Fem festa, però amb discreció i sana austeritat.

Tots comprovem que els excessos econòmics i gastronòmics de les festes de Nadal, sovint s'arrosseguen molt de temps i en surt malmesa la salut i la bona administració de la casa. I molt lligat a aquest esperit, no oblidem que un Nadal cristià ha de ser un Nadal solidari, amarat de caritat i misericòrdia. Que bonic seria fer seure un pobre a la taula, un malalt, un ancià, algú que viu sol. I, en aquests moments, que sigui un Nadal per refer ponts, guarir ferides i viure la fraternitat. Bon i diferent Nadal!

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

«L'espiritualitat és un bé intangible»

Airun, formació musical autora de l'obra «Mystica»

Joan Andreu Parra

Hi ha concerts que s'escapen de les categories habituals, concerts que apunten a fer vibrar els sentits i a commoure l'ànima. Aquestes són les coordenades de *Mystica*, la proposta que fa el conjunt musical Airun format per Joan Miró (Barcelona, 1971) i Nuria Cervera (Gran Canaria, 1978), una parella convençuda de la capacitat guaridora del cant i de la música. Els trobem abans de participar amb un interludi musical a la festivitat del beat Ramon Llull, a la universitat que porta el mateix nom, acompanyats del poeta Javier Bustamante (Ciutat de Mèxic, 1971), que també treballa en aquest projecte.

Al vostre espectacle *Mystica* la música i la poesia mística de diverses tradicions religioses són l'eix conductor. Això respon a una demanda que heu trobat en el públic o és una inquietud que necessitàveu comunicar?

Ha estat un procés bastant natural. Som de tradició cristiana —per naixença i context sociocultural— i, com a persones i músics, també hem entrat en contacte amb altres tradicions religioses que hem integrat. També és cert que som en un moment social més plural, hi ha una necessitat de posar en contacte les diferents tradicions culturals i religioses amb l'objectiu comú de la pau. Som partidaris de respectar les diferents formes religioses i anar a buscar la dimensió transcendent.

És cert que al món europeu occidental no tenim consciència del llegat cristià, hi ha una buidor espiritual que es busca omplir en altres cultures i tradicions. El nostre propòsit també és rescatar i honorar les formes cristianes i sumar-li diferents punts de vista (de l'home, de la dona, dels mons àrab i indígena...). Lluny queda en la història i en les mateixes esglésies la tendència de les religions a evangelitzar per imposició.

Hi ha algunes paraules molt riques en significat que perden el seu valor i es deterioren; llavors s'entenen de manera errònia i inadequada. *Mística* és una d'aquestes. Segons el teòleg Vaz, «ha acabat per designar una espècie de fanatisme, amb fort contingut passional i una bona dosi d'irracionalitat». Què és per a vosaltres la mística?

Certament, en la societat occidental on regeix el paradigma científic, aquesta paraula pot tenir una connotació pejorativa. A l'inici, quan pensàvem el projecte, vam anar a l'arrel del significat de *mística*. Diferenciem un primer moment de purificació, de desfer-te de les coses no essencials; un segon moment de retrobament i de reconciliació amb un mateix; i un darrer d'il·luminació, d'obertura. I aquest mateix procés l'intentem expressar a l'espectacle de manera visual: amb l'aigua, la llum... Hi ha una cerca de

El conjunt Airun està format per Joan Miró, Nuria Cervera i Javier Bustamante,

«Hi ha una necessitat de posar en contacte les diferents tradicions culturals i religioses amb l'objectiu comú de la pau»

«Volem rescatar i honorar les formes cristianes i sumar-li diferents punts de vista»

«Cada moment de la vida pot ser una experiència mística»

«Esprémer la vida amb tota la profunditat, porta precisament al no-allunyament»

«Els místics són una llumeta en el camí»

la transcendència, a la qual es posa el nom de Déu però, en definitiva, és el que està més enllà de tu i que ens uneix en l'essencial.

En aquesta visió equivocada i plena de prejudicis sovint es pensa que el místic busca un lloc aïllat i lluny del món per poder estar en contacte permanent amb Déu, al marge dels problemes que afecten els humans. Com ho veieu?

Creiem que cada moment de la vida pot ser una experiència mística. En definitiva, és la consciència i la intenció amb què fas les coses i això dona profunditat. Esprémer la vida amb tota la profunditat porta precisament al no-allunyament. Els místics que hem escollit bevien de la vida quotidiana: santa Teresa, entre *pucheros* i Ramon Llull, que anava a conversar amb les persones. També ens interessa la mística d'arrel xamànica, que es desenvolupa en el dia a dia en el contacte amb la natura, amb la Terra. Es tracta de reconèixer la grandesa de l'existència a través de la grandesa de la Creació i de sentir-te'n part. En definitiva, desfer-se de l'ego per entregar-te a quelcom més gran.

Espai de meditació i reflexió

En els textos que trieu hi ha present una passió per Déu en temps d'increença (la teòloga M. Clara Lucchetti Bingemer diu: «El rebuig postmodern de la idea de Déu es tradueix en un ateisme pràctic derivat d'un narcisisme

espiritualista, on el subjecte no tolera cap referència o instància que no sigui ell mateix»). Quina acollida heu trobat, d'aquesta proposta? Quina expressió veieu en el rostre dels espectadors?

Veiem que a la gent li arriba, hi ha una experiència profunda més enllà de la qualitat o no del que fem. Aquest espectacle és una fletxa que apunta a un lloc profund. Es crea un espai de meditació i reflexió interna i fa que la gent surti commoguda. És cert que el rerefons cristià predomina en un espectacle amb voluntat interreligiosa. Ens trobem que per algunes persones, la forma cristiana pot representar una barrera ja que hi ha un cert rebuig al cristianisme a Occident, però la majoria de la gent té un nivell de consciència que li permet anar més enllà de les formes.

Com us prepareu abans de fer un concert d'aquestes característiques?

Abans tenim un moment de silenci i la intenció de pregar junts. Ens agafem de les mans, ens abracem, entonem i afinem junts i donem gràcies. Sortim a escena des de dins i donem importància al moment i al lloc: per connectar-nos demanem permís tant a les persones vives com a les que ja han transcendit d'aquell espai. El millor que pots transmetre en un acte artístic és la teva experiència. Tot el concert és una oració i una meditació, una oportunitat per a cadascun dels membres d'Airun com per al grup en conjunt. La nostra intenció és obrir el canal perquè la música, la poesia, l'art en majúscules passi a través

Els músics Joan Miró i Nuria Cervera interpreten l'espectacle «Mystica» a la parròquia de Santa Maria, de Badalona.

No ens fa vertigen, perquè el missatge és el mateix i apunta al mateix lloc. Des d'aquest lloc no hi ha espai per a la idolatria vers cap personatge. Ells posaven la vida al servei d'aquest espai místic; són una llumeta en el camí. Has de ficar-te al seu món i veure que la seva quotidianitat era semblant a la nostra. Eren gent de carrer i també gent incompresa, a aquesta música li passa el mateix, no és de multituds, té dificultats per entendre's perquè va obrint camí.

Aquests autors t'obliguen a fer un camí que t'interpel·la i els primers beneficiats som nosaltres tres. El repte és portar-lo a avui: per això combinem textos actuals de Javier Bustamante amb imatges i traduïm els textos d'aquests místics a un llenguatge més nostre. A nivell musical combinem música antiga amb harmonitzacions contemporànies.

Abans els grans místics eren persones vinculades a la institució eclesial. Durant el segle XX podem trobar místics que reivindiquen la vinculació a l'Evangeli de Jesucrist, però que se situen fora de l'Església (Dorothy Day, Etty Hillesum o Egide van Broeckhoeven). Els coneixeu? Els tindreu presents?

La mística no és propietat de cap Església, és una experiència humana. Pensem que és bo donar veu a místics que estan fora, en els marges de l'Església. Però també hem de tenir en compte que santa Teresa o sant Francesc van posar l'Església contra les cordes, s'hi van enfrontar i van provocar canvis profunds.

Atracció pels místics

Morando (2015) i *Ars vitae* (2016) són els dos treballs anteriors d'Airun que arrelen en el llibre *Las moradas*, de Teresa de Jesús i en l'obra de Ramon Llull, respectivament [tots dos estan enregistrats en CD i poden adquirir-se a la Llibreria Claret]. Aquests autors també estan presents al darrer espectacle, *Mystica*, fet que facilita poder introduir el vessant interreligiós: «Les cançons sefardites i jueves també són al repertori —no oblidem que santa Teresa és d'origen jueu—, i també hi és present el món àrab, amb qui Llull va entrar en contacte a través de la seva recerca», explica Joan Miró, del conjunt Airun.

Tant Joan Miró com Nuria Cervera remunten al temps de la infantesa la seva particular relació, amistosa i fluida, amb la música i el cant que ha influït, de manera determinant, en el desenvolupament de la seva carrera professional com a músics i musicoterapeutes. Voz Integral és la seva escola de musicoteràpia on despleguen tot un seguit d'activitats relacionades amb la teràpia de la música i de la veu com a eines de salut. Més informació a www.vozintegral.es.

nostre. A banda, ens hi posem tal com estem aquell dia i oferim el que tenim en aquell moment, humilment, no busquem el virtuosisme sinó la vitalitat.

Creieu que aquest tipus de música hauria de ser promocionada per l'Església?

Sí, i també per les entitats culturals, és una música que també hauria d'estar a les biblioteques i els ateneus. Fem el treball de recordar i reconèixer els nostres orígens i tradició espiritual. Considerem l'espiritualitat com un bé intangible, si la cuides és més fàcil enfocar moments de crisi social com els que travessem actualment. Principalment, les Esglésies són les que tenen els espais i la xarxa i, a més, aquesta música va al seu favor perquè pot afavorir el vincle amb l'esperit i que la gent esculli una forma religiosa per desenvolupar aquesta dimensió espiritual de la persona.

Per tant, si l'Església potenciés la música espiritual, en sortiria beneficiada?

Sí, sens dubte. L'Església té uns pais increïbles que estan infrautilitzats i que pot aprofitar. S'ha de superar el monopoli de les celebracions únicament amb l'Eucaristia ja que hi ha més formes de celebrar la fe: concerts, exposicions plàstiques que t'acosten a la deïtat. A més, el cristianisme és més obert en aquest sentit, ja té aquesta tradició de vinculació espiritual amb el quotidià, a diferència dels musulmans que tenen limitat l'ús dels temples al res.

A *Mystica* hi ha textos de gegants de la mística i la creació, com Ramon Llull, Rumi, Teresa de Jesús o Joan de la Creu. Això no us fa un cert vertigen? On rau el poder d'aquests textos avui?

Ser solidari és a les nostres mans.

I també a les teves.

Baixa't l'App de Càritas "Punt rere Punt" i fes el teu donatiu a partir d'1 €

A més, com sempre, Lunet Solidari també destinarà l'import de tots els seus regals de Nadal a Càritas, per ajudar a tots aquells que necessiten ajuda. A LUNET, creiem que ser solidari és a les nostres mans... I també a les teves. Felix Nadal solidari!

En col·laboració amb

Càritas
Un NO per a ningú.

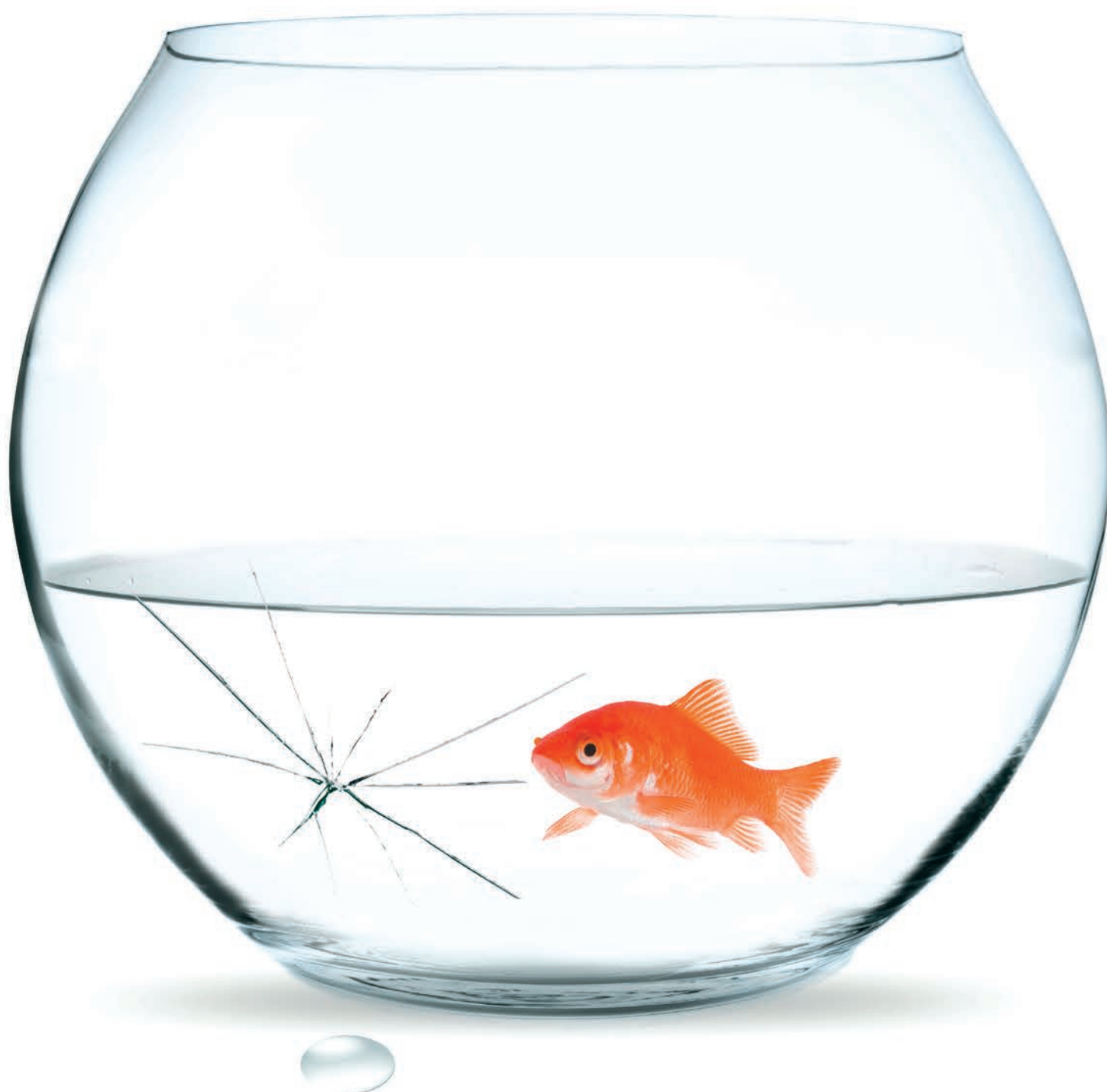

per un
món
més net

Netejant, posem tots els sentits

www.lunet.es · 902 010 977 · comercial@lunet.es

L'AIGUA ÉS UN RECURS ESCÀS. QUE NO SE'NS ESCAPI.

Sabies que a Catalunya estem a menys de la meitat de la reserva total d'aigua? Si persisteix la sequera, l'Agència Catalana de l'Aigua de la Generalitat de Catalunya haurà d'adoptar mesures excepcionals per a garantir l'aigua al nostre país.

Cuidar cada gota d'aigua també és a les teves mans.

El consiliari diu...

La superació de les dificultats dels més grans

Xavier Moretó Navarro
Consiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

El dijous 14 de desembre passat, en la darrera reunió d'animadors de Vida Creixent abans de Nadal, vam parlar del quart tema del temari d'enguany. Com sempre, un tema molt suggeridor: «Encoratjats davant les dificultats.» Certament, tots tenim —tant si som grans com si no— dificultats en la nostra vida. Tanmateix, quan s'arriba a certa edat, sembla que els obstacles siguin més grans o, fins i tot, insalvables. Com ens diu Mn. Bajo: «Sovint ens paralitzem i no sabem com superar els obstacles, ni com afrontar els problemes...» I afegeix: «En una societat que entronitza la joventut i etiqueta les persones grans segons paràmetres administratius i no funcionals, és important recordar que (els més grans) no només han guanyat en anys, sinó també en qualitat...» I aquí rau la base del que anomena «capacitat de resiliència», que és una combinació de resistir i ser flexible per tal d'assolir aquesta millora. La resiliència seria —en paraules de l'autor: «La capacitat de l'ésser humà que li permet superar la dificultat i aprendre d'ella...» Vist així, a mesura que acumulem anys, podem millorar també en qualitat de vida, malgrat les mancances —sobretot físiques— que ens sobrevenen... Una bona recepta. Certament la vida ens ensenya i, quan

Els més grans no només han guanyat en anys, sinó també en qualitat.

som capaços de superar les proves, ens fem més forts. El mateix autor del temari encapçala aquest tema amb el text de sant Pau de 2Co 12 i la cèlebre frase «només em gloriaré en les meves febleses» i «perquè quan soc feble és quan soc realment fort...». Pau treu força de la seva feblesa i fa experiència de l'ajut que rep de Déu en la seva missió d'anunciar l'evangeli. Per tant, també hi ha una «resiliència espiritual». És l'experiència del qui

troba en Déu la capacitat per superar les dificultats. Un altre cop sant Pau ens dona la clau: «Em veig capaç de tot gràcies a aquell qui em fa fort» (Fl 4,13). I com ens diu Pere a la seva 1a carta: «Tot això us dona una gran alegria, ni que ara necessàriament us hagin d'entristir per poc temps proves de tota mena; perquè si l'or, que es fa malbé, és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada, i així es farà mereixedora de

lloança, glòria i honor el dia que Jesucrist es revelarà» (1Pe 1,6-8).

Tanmateix, les dificultats no les podem referir només a l'àmbit personal com acostumem a fer (recordem la típica «repasada» de malalties, metges i hospitals en començar les nostres reunions...). També estem vivint una situació difícil a nivell social. A la reunió d'animadors en vam parlar i des de Vida Creixent pensem que és bo que això es tracti en els grups. Els cristians vivim enmig del món i no ens podem aïllar dels problemes i de les situacions que l'afecten. El Concili Vaticà II ho diu clarament: «El goig i l'esperança, el plor i l'angoixa de l'home contemporani, sobretot el dels més pobres i de tota mena d'afligits, són també goig i esperança, plor i angoixa dels deixebles del Crist...» (*Gaudium et spes* núm. 1).

Entre nosaltres hi ha persones afligides per tota aquesta situació que vivim a Catalunya. No podem fer com si no anés amb nosaltres i, respectant totes les posicions, hem de saber-ne parlar i ser llum de pau i esperança enmig del conflicte.

Ah, i Bon Any Nou! Fa poc, el pare Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, va dir aquesta frase al final de la seva homília: «Que ningú ens prengui la nostra pau!» Repeteixo, Bones Festes!

Bisbat de LLEIDA

Josep Vilarrubias, c.m.f.

Com cada any per Nadal els grups de Vida Creixent volem compartir la nostra joia i la nostra pau amb tota la família de *Catalunya Cristiana*. Enguany aquesta salutació nadalenca us arriba des del bisbat de Lleida. Aquí, com per tot Catalunya, els grups de Vida Creixent vivim i compartim la joia de viure des de la perspectiva del qui ja ha fet un llarg camí i es troba dalt la carena. Des d'aquesta alçada es percep amb pau i amb goig tot el camí fet, així com la gran panoràmica que solament una llarga vida pot oferir, amb tots els esforços, els èxits i les contrarietats, les il·lusions i les alegries, el cansament, la tenacitat, l'amor i la fidelitat que un llarg camí comporta.

Fa goig compartir bocins de vida en diàleg, en fraternitat i en pregària, tots junts dins la comunitat cristiana.

És significatiu que la festa patronal de Vida Creixent sigui en el coronament popular del temps de Nadal. En la Presentació de l'Infant Jesús, dos ancians hi aporten la llum i l'alegria. Simeó es proclama feliç amb el Nen Jesús als braços: «Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau!...» I Anna, la padrineta de 84,

exultant d'alegria, dona gràcies i parla de l'infant a tothom que viu en l'espera de la vinguda del Messies.

Deixeu-nos ara que la nostra salutació nadalenca sigui el resultat d'un diàleg en grup:

Advent és fer camí a l'encontre del Senyor que està arribant a casa nostra. La mare ens el presentarà. I quin regal li podem preparar?

«Què li darem al noiet de la mare, què li darem que li sàpiga bo?»

La Mare de Déu ens fa xiu-xiu a l'orella i ens recorda les paraules del mateix Jesús: «Tot allò que fareu per un germà meu, per més petit que sigui, és fet per a mi.» Posarem content l'Infant de Betlem, si sabem donar menjar al qui té fam, beure a l'assetegat, vestir el desarrapat, acollir el foraster, visitar i atendre els malats, visitar els empresonats...

L'Esperit que ens habita, do del mateix Jesús, és qui garanteix l'autenticitat de la nostra ofrena. Ens ho ha assenyalat en aquests dies el pregoner Joan: aplaneu-li el camí, abaixeu els munts, ompliu els sots i deixeu-li ben redreçada la ruta. Abaixeu els munts de l'autosuficiència, ompliu els sots del desànim: la *humilitat* i la *confiança* aplanen el camí, fan de preuat suport a la nostra ofrena. La humilitat i la confiança són la garantia d'autenticitat en la nostra arribada al portal. Agradaria ben poc a l'Infant del pessebre trobar-se amb obsequis bruts i desdibuixats per l'orgull, o per la desconfiança.

El qui és la Saviesa del Pare s'ha fet home, ha plantat la seva tenda en el nostre desert. I ha arribat a la terra com a portador de la pau als homes que estima el Senyor. Aquest és el cant joios que acompanya la gran arribada:

«Glòria a Déu i pau als homes!»

Amor, joia i pau és el missatge. Els avis i les àvies de Vida Creixent (padrins i padrines, en diem per aquestes terres) ho portem a l'ADN del moviment. Precissament, la temàtica d'aquest curs és «Primavera en la tardor de la vida». Els temes són entorn a la pau interior que ens és donada i que fa brollar la joia dins nostre.

A la reunió d'aquest mes hem llegit: «Les persones grans som plenes de regals que la vida ens ha anat fent, experiència, història viva, també el desgast per un esforç que ha anat deixant uns solcs ben profunds... Malgrat la pobresa que comporten les xacres, la gent gran continuem sent tan humans com sempre, i més, si tenim en compte la capacitat d'una estimació plena de tendresa, de fidelitat i de goig per sentir-nos germans, fills de Déu, d'aquest Pare que ens espera amb els braços ben oberts per quan arribarem fatigats a casa.»

Per a aquestes festes de Nadal, Cap d'Any i Reis us desitgem i demanem per a tots els grups, comunitats, famílies i persones, la pau, la joia i l'amor que ens aporta el naixement de Jesús.

I que l'ofrena de tots nosaltres sigui ben del seu grat.

AGENDA

GENER

Dijous 11: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a València 244, planta 4a, sala d'actes. Tema V: «On trobar la felicitat? (felicitat).»

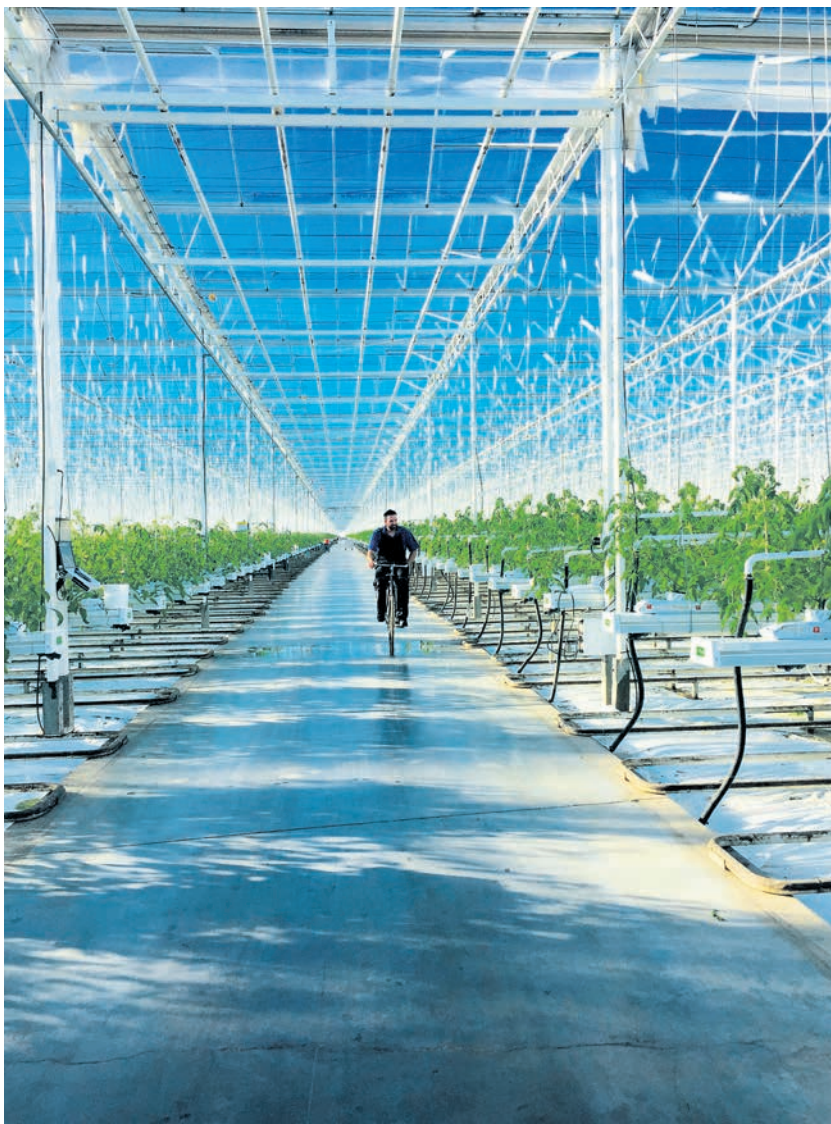
Actualitats científiques

Aprofitar les escombraries

Al número d'octubre passat de la prestigiosa revista científica *Información y Ciencia* (edició castellana de l'americana *Scientific American*) hi ha un article escrit pel professor de Recursos energètics de la Universitat de Texas (Austin) que, amb aquest mateix títol («Aprovechar la basura»), ens exposa extensament com convindria que, a les grans ciutats sobretot, es posi en pràctica un pla ben conjuminat de reciclar els residus que s'hi produeixen. Es tracta d'una necessitat que ja podem qualificar d'urgent.

Comença citant el cas de la ciutat xinesa de Shenzhen que el 20 de desembre de 2015 es va veure sorpresa per l'esfondrament de la muntanya de residus que havia acumulat, amb el resultat d'almenys 69 morts i destrucció de desenes d'edificis. Cosa que feia palès que era un mal sistema amuntegar en un sol lloc totes les deixalles d'una ciutat. Però no és només això. Hi ha altres conseqüències lamentables, per no dir desastroses, en el fet de l'amuntegament de les deixalles urbanes. Cosa que cada vegada caldrà tenir més en compte perquè augmenta el nombre de gent que va a viure a la ciutat. Es calcula que avui dia ja és un 55% de la humanitat que hi viu, i que cap al 2030 els habitants de ciutats arribaran a 5.000 milions.

La tesi de l'autor de l'article, que demostra amb multitud de dades, és que una ciutat sostenible exigirà convertir en matèries primes els seus residus. No podem detallar aquí la multitud de coses que diu, però sí que demostra que no n'hi ha prou amb eliminar les deixalles. Cal aconseguir que no n'hi hagi tantes i que les que són inevitables es puguin reciclar. Als

Village Farms a Vancouver (Canadà).

Estats Units s'ha calculat que a les grans ciutats cada habitant genera diàriament uns 2 kilos de residus sòlids, a part de l'aigua que gasta (o malgasta). Una part no menyspreable dels residus sòlids ve de l'empaquetament del que es compra. Com convindria prohibir els plàstics! I, a part dels plàstics, hi ha altres residus que, amb la seva combustió, bé podrien servir per generar calor, cosa que es fa molt poc encara. Una ciutat que, de forma ordenada i neta, crema escombraries per obtenir-ne energia calòrica és Zurich. S'hauria d'imitar. Però les escombraries que a Amèrica (diu l'articulista, però que em sembla que no varia gaire al nostre país) no es reciclen i van als abocadors arriben a ser més de la meitat de les que es produeixen. Cosa que cal evitar de totes, totes. Entre aquestes escombraries hi ha les restes de menjar que es llencen i són entre el 25 i el 50% (i em sembla que entre nosaltres, si ens fixem principalment en restaurants i certes residències, trobaríem un percentatge semblant) i pensant en els països que passen fam, és esfereïdor! Cal conscienciar la gent: que això no continuï!

Però encara hi ha una altra cosa a dir. La manera de reciclar el que es pugui. Cada residu té el seu valor. Cal veure què fer-ne. Un cas exemplar: Vancouver crema el metà que captura d'abocadors per escalfar els hivernacles de tomàquets de Village Farms. I hi ha altres exemples... Tant de bo que tothom en prengui lligó... I nosaltres també en prenguem nota per evitar residus tant com puguem i sapiguem abocar els que inevitablement produïm en els dipòsits assenyalats, perquè es puguin reciclar.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

El trèvol olorós

En la tradició remeiera pairal i monàstica el trèvol d'olor o melilot (llat., *Melilotus officinalis*; cast., *meliloto*) fou descrit pels antics caputxins com una «Planta que crece en los cercados y en las praderas y florece en el mes de junio. Sus flores son amarillas, pequeñas y aromáticas, y sus hojas están divididas en tres hojuelas dentadas. Su sabor es algo amargo y se usa en infusión contra los cólicos y el reumatismo» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 62), essent alhora el melilot una excel·lent planta mel·lífera.

A més, en l'antiga tradició terapèutica conventual, els frares se servien com a eficaç estomacal el meniant o trèvol lluent (llat., *Menyanthes triflora*; cast., *trifolio fibrino*) que, segons una antiga recepta «un decuit de trèvol lluent per a l'estómac és molt bo perquè el tonifica y li excita la gana, combat les flatulències y els empatxos causats pels menjars indigestos» (T.A., *Receptari*, s. f.).

Pel que fa a la vulnerària (llat., *Anthyllis vulneraria*; cast., *vulneraria*) aquesta és una planta remeiera força comuna i que sol viure força anys

«Melilotus
officinalis»
o Trèvol
d'olor.

**Fra Valentí Serra
de Manresa**
Arxiver dels
caputxins

en els prats i erms d'arreu de la península ibèrica i és agraciada per notables i provades virtuts remeieres. Tradicionalment, la flor de vulnerària s'ha emprat com a laxant suau i també per a purificar la sang i, sobretot, s'ha utilitzat com a cicatritzant de les ferides, tal com ja ho assenyalava el seu nom: *vulnerària*.

Una antiga recepta de la tradició conventual indica que «para lavar llagas y heridas con objeto de ayudar a su encoramiento, póngase a hervir en un cazo o puchero bien limpio media azumbre de agua de manantial, y cuando hierva se echa una onza de flores secas de vulneraria y apártese de la lumbre. Después lávese un par de veces al día con esta infusión templada y recién preparada» (T.A., *Formulario*, s. d.). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, sobre l'atzavara vera, o àloe, que és una planta de nombroses propietats cicatritzants i vulneràries, vinguda del nord d'Àfrica.

SANTIAGO MONTOBBIO

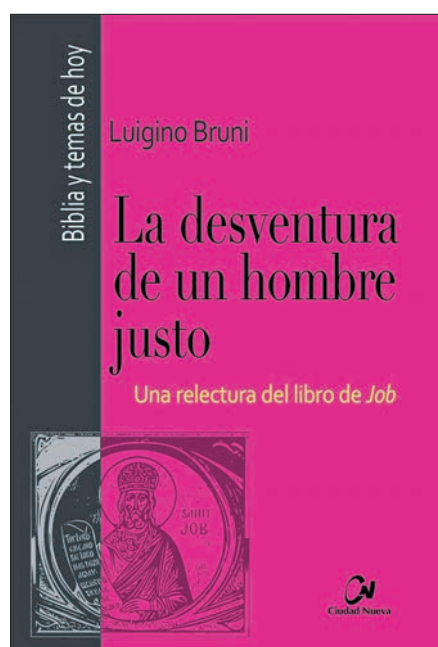
La antigua luz de la poesía
Los libros de la Frontera, 2017, 495 pàg.

Santiago Montobbio és llicenciat en Dret i Filosofia Hispànica per la Universitat de Barcelona i professor de la UNED. El seu primer llibre, *Hospital de Inocentes* (1989) va merèixer el reconeixement d'autors il·lustres (Sabato, Cela, Martín Gaité, entre altres), els qui van destacar la bellesa, la força i la fondària de la seva poesia. Aquest cabdal continua amb aquest nou llibre que aplega poemes que va escriure entre el 2015 i el 2016.

LUIGINO BRUNI

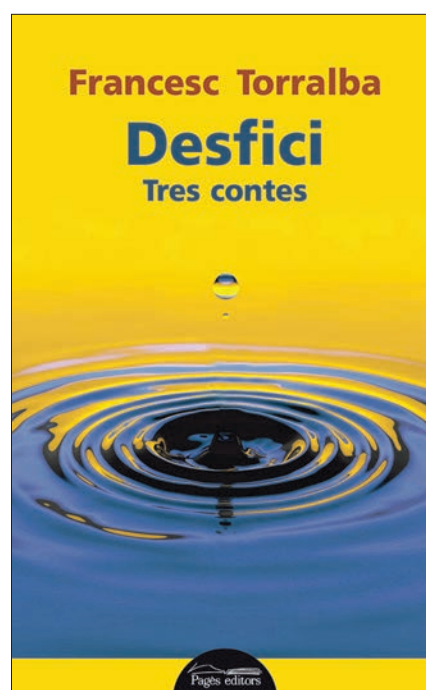
La desventura de un hombre justo
Una relectura del libro de Job
Ciudad Nueva, 2017, 145 pàg.

Job: una persona justa, íntegra i recta a la qual, en la plenitud de la felicitat, li sobrevé una gran desgràcia que no té explicació. El llibre de Job no és només un gran tractat d'ètica per salvar-se en els temps de les grans proves. També és un text que ens mostra un rostre més humà del Déu de la Bíblia, un Déu que molts cops calla per fer lloc a la responsabilitat de l'home.

FRANCESC TORRALBA

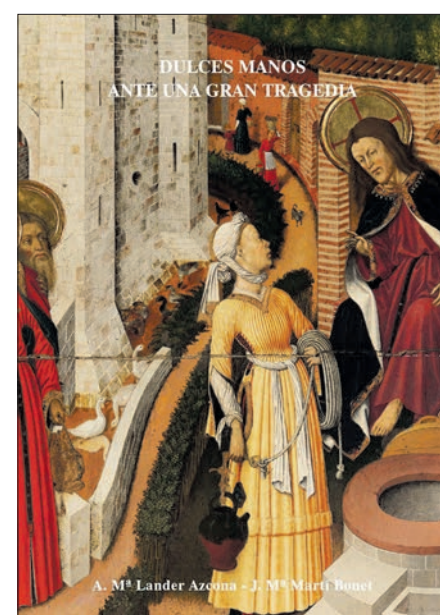
Desfici
Tres contes
Pagès Editors, 2017, 71 pàg.

Amb aquesta obra Francesc Torralba canvia de registre i ens ofereix una composició de tres narracions amb base filosòfica sobre l'essència i la conducta humanes, sobre l'existència de les coses, la seva caducitat, el temps de l'experiència i la mort final. *Desfici* és, en definitiva, una triada de faules, pensades per a la reflexió sobre la condició humana.

A. M. LANDER AZCONA -

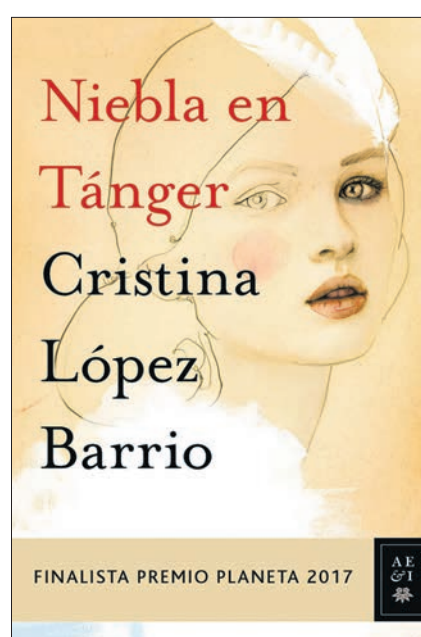
J. M. MARTÍ BONET
Dulces manos
Ante una gran tragedia
Hermanas Darderas, 2017, 457 pàg.

Estimar el proïsme és el gran manament que ens va inculcar Jesucrist. Hi ha qui ho ha aconseguit i ho aconsegueix avui dia. Hi ha, però, qui actua així amb tota normalitat, no volent rebre l'agraïment dels qui les admiro. Ens referim a les Darderes, en els episodis límits que es van trobar en els seus seixanta-dos anys de permanència a l'Hospital Nra. Sra. del Mar de Barcelona.

CRISTINA LÓPEZ BARRIO

Niebla en Tánger
Planeta, 2017, 318 pàg.

El 24 de desembre del 1951 Paul Dingle va desaparèixer en el port de Tànger sense que s'arribés a saber què se'n va fer. Seixanta-quatre anys després, Flora Gascón sospita que és el mateix home del qual s'ha enamorat.

Aquesta novel·la és una bonica història d'amor i misteri en una ciutat cosmopolita i màgica. Finalista del Premi Planeta 2017.

CHARLOTTE LUCAS

Tu año perfecto
Maeva, 2017, 423 pàg.

Quin és el sentit de la teva vida? Hannah Marx, jove emprenedora que acaba de muntar una ludoteca per a nens, ho té molt clar. Veure sempre el costat bo de les coses. Aprofitar el temps. Gaudir de l'aquí i l'ara. Però de vegades el destí et fa dubtar de tot allò en què creies.

Una novel·la sobre les petites coses que fan que la vida valgui la pena.

CARL SAFINA

Mentes maravillosas
Lo que piensan y sienten los animales
Galaxia Gutenberg, 2017, 528 pàg.

Mentes maravillosas ofereix una visió il·luminadora de les personalitats úniques dels animals a través d'històries extraordinàries sobre la seva alegria, pena, gelosia, ira i amor. La similitud entre les consciències humana i no humana, el coneixement d'un mateix i l'empatia ens porta a reavaluar com interactuem amb els animals.

VANESSA MONTFORT

Mujeres que compran flores
Plaza & Janés, 2017, 145 pàg.

En un petit i cèntric barri de la ciutat hi ha cinc dones que compren flors. Al principi cap no ho fa per a ella mateixa: una les compra per al seu amor secret, una altra per al seu despatx, la tercera per pintar-les, una altra per a les clientes seves i l'última per a un mort. La darrera soc jo i aquesta és la meua història. Addictiva, divertida, romàntica... aquesta novel·la és una història d'amistat emocionant.

Crítica literària

Un llibre valent i profund

Sociología de la experiencia religiosa presenta una perspectiva nova i refrescant per comprendre el món. Més enllà de la consolidada *Sociología de la Religión* que estudia les esglésies, la societat religiosa i la repercussió social del fet religiós des de fora de la creença o sense preguntar-s'hi, aquest enfocament nou considera la creença i la seva vivència com a objecte d'estudi, discerniment i anàlisi amb la metodologia pròpia de les ciències socials.

El text proposa una nova perspectiva per entendre la religió en el marc de les societats contemporànies polaritzades entre la secularització (que segons el text no és com ens l'expliquen els laïcistes) i el relligament (compromisos que apunten futurs il·lusionants, segons Pérez Adán). Els autors proposen treure la teologia de la sort del segrest protector que pateix per part de metodologies tradicionals per fer-la també patrimoni de l'ampli elenc de les ciències socials.

JAVIER AZNAR, TOMÁS BAVIERA, JAVIER ROS i JOSÉ PÉREZ ADÁN (ed.)
Sociología de la experiencia religiosa
Eunsa, 2017, 120 pàg.

Un llibre nou i valent en aquest sentit, breu però profund, i del qual es parlarà llargament.

El llibre, en la successió de capítols, va d'allò més abstracte a allò més concret. Tot iniciant la reflexió i proposta des de l'anàlisi de la racionalitat, la Veritat (aquí amb majúscula), i el paper de l'evidència, passant pel que anomenen l'argument sociològic de l'existència de Déu i l'anàlisi de casos i tipus, tant de creença com d'increença, per culminar en propostes específiques per a l'estudi de la teologia i la proposta cristiana des de la perspec-

tiva d'allò social. En opinió d'aquesta revisora serà de gran interès per a creients i no creients. Té la virtut de deixar-se llegir tant pel públic no instruït, al qual aconsellem començar pel final, com per l'estudiós i versat, al qual recomanem seguir la cadència de temes proposada. Dona arguments nous, ajuda a pensar i pensar-se, i alimenta esperances adormides.

Amb aquesta proposta, els autors consoliden el camí del nou Institut Valencià de Sociologia Aplicada, IVSA, al qual desitgem, veient l'aportació, les millors aventures.

Elisa Macià
Universitat Lliure
Internacional de
les Amèriques, ULIA

Crítica cinematogràfica

Morts plens de vida

COCO**DIRECCIÓ:**

Lee Unkrich, Adrian Molina

GUIÓ: Adrian Molina, Lee Unkrich, Jason Katz, Matthew Aldrich

MÚSICA: Michael Giacchino

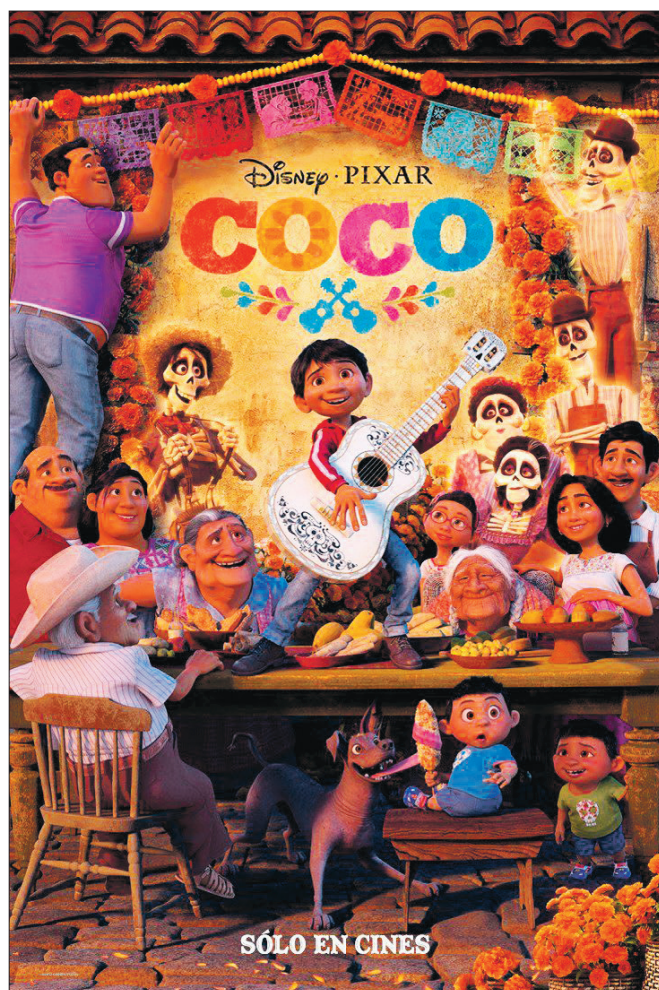
GÈNERE: animació, aventures
109 minuts
Estats Units, 2017

Després de llançar un parell de films que no van mostrar originalitats excessives, la nova pel·lícula de Disney Pixar ha obtingut un gran èxit de crítica i públic. Èxit més que merescut, perquè ens trobem davant d'una obra magnífica.

Coco explica la història del Miguel, un nen mexicà de 12 anys que viu al seu poble amb la seva peculiar família. Enamorat de la música, toca la guitarra d'amagat en un altell perquè a la seva família hi ha una història amagada que porta els grans a rebutjar qualsevol indici musical. Pensen que el seu rebesavi va abandonar la família per la música.

El seu talent ha de ser viscut d'amagat. Sent una admiració profunda per l'interpret finat Ernesto de la Cruz, del qual guarda en secret pel·lícules, fotografies i gravacions a les quals ret culte amb flors i espelmes.

El popular «dia dels morts» el Mi-

guel fuig de casa i va d'amagat al mausoleu de De la Cruz per robar-ne la guitarra. Allà queda atrapat en el món dels morts amb el seu amic Dante, un gos del carrer, maldestre i fidel. En

aquest viatge al divertit món dels difunts descobrirà els seus avantpassats i entendre la seva història i la de la seva família, que és molt millor del que ell es pensa.

Som davant d'una pel·lícula excel·lent; des de l'original inici, en el qual una veu en off ens situa en la història mentre veiem les banderetes de paper picat per al dia dels morts, fins al final emotiu i vibrant, Coco deixa embadalit l'espectador durant tot el metratge.

I és que Coco té de tot: una història explicada amb una agilitat formidable, un apropament cultural molt respectuós al món de la mort a Mèxic, una música meravellosa, uns personatges fantàstics (extraordinari el gos Dante) i un rerefons

seriós que la dota de profunditat i l'obre a la transcendència.

Al llarg del film anem aprenent moltes lliçons però potser n'hi ha una que és més important: l'amor a la

família és un valor tan extraordinari que ens transcendeix. I en la família el respecte als ancians és un valor absolutament necessari (no en va el títol de la pel·lícula és el nom de la besàvia). A més els nostres difunts continuen formant part de l'entramat familiar i la seva influència és notable en la nostra vida. Per això cal recordar-los i fer-los presents... perquè els devem molt. En aquest sentit hi ha tota una intuïció espiritual: la mort no és el final ni tan sols un fracàs (el món dels esquelets és un món festiu i alegre), només mata l'oblit. I l'oblit dels morts afecta els mateixos vius que veuen com el sentit de les seves vides s'apaga esmorteïdament. No és estrany que la cançó redemptora sigui *Recuérdame*. El record i el respecte als nostres difunts ens fan millors persones, ens fa estimar més i aquesta és la millor música.

La factura tècnica de Coco és impecable, la textura i caracterització dels personatges és una autèntica meravella. Fa l'efecte que aquest nou film de Disney Pixar és una filigrana que cerca l'impossible, el «més difícil encara». També és un encert que la pel·lícula estigui doblada en espanyol de Mèxic (destaca Gael García Bernal doblant l'Héctor). Ideal per veure en família, Coco és, doncs, una autèntica joia; diverteix, emociona, fa riure, educa, commou i toca el cor.

I és que potser Coco és una obra mestra.

Josan Montull
Salesià

Des del carrer

Miryam García, directora de la revista missionera infantil «Gesto»

«La missió és la forma de viure l'Evangelí en primera persona»

Rosa María Jané Chueca

La revista *Gesto* compleix 40 anys i Obres Missionals Pontificies (OMP) la rellança amb la intenció de continuar engrescant els més petits per la vida missionera. El 1977 Montserrat Sarto va crear una publicació nova i atractiva per als infants. Molts dels missioners espanyols d'avui van ser infants lectors d'aquella revista. Quatre dècades després es renova amb la mateixa il·lusió i compromís missioner d'aleshores.

Quin és l'esperit que amara la revista?

Gesto fa 40 anys despertant l'esperit missioner dels infants. Aquest és l'esperit que amara aquesta senzilla publicació que sempre ha volgut interpel·lar els infants, fer-los pensar com viuen la vida, obrir-los els ulls a realitats noves que viu la infància d'altres llocs del món i convidar-los a mirar Jesús com algú proper que ens mostra l'amor de Déu que els missioners porten a tots els racons del món.

Com s'adapta la revista als infants d'avui?

La infància té una herència cultural i social molt diferent de la que hi havia quan es va crear la revista. Però els infants en si no han canviat tant, els continua sorprenent el món, els interessa conèixer històries humanes i que els parlem del cel, gaudeixen llegint i són capaços d'entendre la Bellesa. Els infants viuen en famílies no tan nombroses, en general no estan rodejats de llibres sinó de pantalles, la seva relació amb la fe de vegades no va més enllà de la classe de Religió o la celebració de la Comunió, viuen rodejats de missatges visuals i immediats. Són infants a qui de vegades ensenyem més a desitjar i gaudir coses materials i no tant a mirar la persona i desitjar estimar els altres. Hem d'arribar a ells amb un llenguatge nou que sigui capaç d'explicar-los la bellesa de la vida, de l'amor de Déu, del treball missioner... la bellesa de la diversitat que hi ha al món i de l'opció de vida en missió que no és altra cosa que una vida «cap enfora» i en la qual ells

«Als infants els continua sorprenent el món, els interessa conèixer històries humanes i que els parlem del cel, gaudeixen llegint i són capaços d'entendre la Bellesa»

també poden participar.

El continent digital també és terra de missió... en aquest camp, quin paper vol tenir-hi *Gesto*?

Gesto s'adreça a infants de 6 a 12 anys, unes edats en què considerem que el lloc de la infància està en els llibres, no en les pantalles. Per això continuarem apostant per l'edició impresa. Creiem que en la lectura és on l'infant aprèn més i és capaç de llegir amb profunditat de manera que les històries es guardin al cap i al cor. Això no obstant, sí que volem estar en aquest sisè continent però amb un enfocament familiar. Entenem la nostra web (www.revistagesto.es) com una extensió de l'edició impresa, com un plus de continguts en versió digital i per això anirem renovant el nostre portal

per oferir més continguts que serveixin com a suport a l'edició impresa. Ara oferim alguns recursos descarregables i hem obert a Youtube una llista pròpia de reproducció: PLAY GESTO com a part del canal OMP Espanya.

Quin potencial té la revista per a col·legis, paròquies...?

Molt. Pot semblar que el tema missioner és una cosa molt local o una part petita dels continguts de l'assignatura de Religió o de la catequesi; però la missió és intrínseca a la vida cristiana i forma part de tothom des que som batejats; és la forma de viure l'Evangelí en primera persona. Amb *Gesto*, partint d'històries missioneres, posem sobre la taula temes generals com la cura de la creació, la pobresa, la diversitat... però també mostrem

una forma de viure molt especial que sorgeix d'un amor pregon als altres, que és generosa, que és alegre, que és compromesa...

A més, oferim pàgines molt visuals i atractives plenes d'entreteniment «blanc» que enriqueixin els infants alhora que juguen, interactuen i reflexionen sobre les coses que els passen a ells mateixos... les seccions de *Gesto* són tan variades que podrien fer-se servir a classe de geografia, de llengua, d'ètica... la nostra revista està pensada també per llegir a casa, i que pares i avis estableixin conversa sobre temes que importen. En el número de gener acabem d'estrenar una secció que es diu «En família» i que oferirà manualitats i receptes de cuina perquè siguin els infants els que propiciïn moments familiars.

Rauxa

Més enllà del mecanisme

Eduard Brufau

En la vida dels homes no tot se cenyeix a la lògica estricta de l'aprenentatge i la informació: el nen demana als pares que li expliquin el mateix conte una vegada i una altra, encara que se'l sàpiga de memòria; sovint tornem a veure una pel·lícula o rellegim amb assiduitat un llibre que coneixem bé; i també escoltem repetidament una peça musical que ens agrada especialment o admirem una obra d'art que fa anys que ens és ben coneguda.

Aquest capteniment humà, aparentment absurd, va molt més enllà de qualsevol mecanisme de processament d'informació. Si actuem així és perquè d'alguna manera intuïm que

aquella realitat que tenim al davant, malgrat que sabem que és finita, paradoxalment no s'exhaureix mai del tot per més que la fem nostra. Hi creiem entreveure alguna dimensió fonamental, que ens depassa i que és la que ens fa justament tan atractiu aquell objecte. Amb una persona ens pot passar el mateix, i encara amb més intensitat: estem davant d'un subjecte com nosaltres i per tant l'acte de conèixer-se és recíproc, l'admiració és mútua. Neixen així les grans afinitats, i també les profundes incompatibilitats. Aquesta dimensió salva la vida dels homes de reduir-se a un mecanisme.